

TIGHT BINDING BOOK

THE BOOK WAS DRENCHED

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_202319

UNIVERSAL
LIBRARY

ಮುನ್ನುಡಿ .

‘ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಣಿ’ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವೆವು. ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಕಲಿಯುತ್ತಲಿರುವವರ ಪದ್ಯಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಕವಿಗಳ ಪದ್ಯಗಳ ವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ತರದ ಪದ್ಯಗಳಿಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಿಸಿಕ್ಕಿರುವುದು. ಈಗಿನವರಿಗೆ ಯಾವ ತರದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸುವುದೇ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಗ್ರಹದ ಉದ್ದೇಶ.

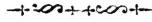
ಪ್ರಕಾಶಕ.

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

ಪುಟ.

೧. ಲೀಲೆ — ಹಿ. ರಾ	೧
೨. ಒಂದು ಪದ್ಯ — ಎಮ್ ಎನ್. ಕಾಮತ್.	೬
೩. ತನಗೆ ತಾನಲ್ಲದಿನ್ನಾರು? — ಮುಳಿಯೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ.	೮
೪. ಭಿಕ್ಷುಕ — ರಂಕರಭಟ್ಟ ಕಡಂಗೋಡ್ಲ.	೧೦
೫. ದೊರೆ — ,,	೧೨
೬. ವಸಂತ — ,,	೧೩
೭. ಸಂಜೆ — ,,	೧೪
೮. ಮುಗುಳೇ! — ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ.	೧೬
೯. ಎದೆ ಮುಗುಳೇ! — ರಾಮಚಂದ್ರ.	೧೮
೧೦. ಆತ್ಮನ ಅಮರತ್ವ — ಸೀತಾತನಯ.	೧೯
೧೧. ಎಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ — “ಚಾತಕ”	೨೧
೧೨. ನನ್ನ ಬಯಕೆ — ಕೊಣ್ಣೂರ ಹಣುಮಂತರಾಯರು.	೨೨
೧೩. ಬರಿದೆ — ಗೋವಿಂದ ಪೈ.	೨೪
೧೪. ಮಹಾತ್ಮರ ಉಪವಾಸ — ,,	೨೬
೧೫. ಮಹಾವ್ರತ — ,,	೨೮
೧೬. ಧ್ವಜಗೀತೆ — ಮೂಲ್ಕಿ ವಾಮನ ಕುಡುವ	೩೦
೧೭. ವಿರಹ — ,,	೩೧
೧೮. ಪ್ರತುಮೆ — ಶ್ರೀ/ ಹೊಯಿಸಳ.	೩೩

೧೯. ಭಂಡಾರ — ತ್ರೀ ಹೊಯಸಳ	೩೫
೨೦. ಪರೆಯ —	,,	೩೭
೨೧. ನೆನವರಿಕೆ — ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.	೪೦
೨೨. ಗೂಡಿನ ಗಿಳಿ — “ಗಣಪತಿ”	೪೨
೨೩. ಮಗಂಗೆ ಹೇಳಿದ ಬುದ್ಧಿವಾದ — ಮುನ್ನೂರು ಶಿವರಾಮಯ್ಯ.				೪೪
೨೪. ಒಂದು ಹಾಡು — ಹಿ. ರಾ.	೪೫
೨೫. ಭೀಷ್ಮನ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪೂರಣ — ಸುರತ್ಕಲ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್.			...	೪೭
೨೬. ಆತ್ಮಯಜ್ಞ — ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪುಣೆಂಚಿತ್ತಾಯ			...	೫೧
೨೭. ಚಾಣಕ್ಯ ರಾಕ್ಷಸೀಯ — ಮುಳಿಯೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ.			...	೫೬

ಶುದ್ಧಾಶುದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಪುಟ.	ಪಂಕ್ತಿ.	ಅಶುದ್ಧ.	ಶುದ್ಧ.
೧೩	೪	ತಂಪು	ಕಂಪು
೧೫	೫	ಳಳನಗೆ	ಳೆಳನಗೆ
೧೫	೧೦	ಮಹಿಸುವಳೆ	ವಹಿಸುವಳೆ
೧೭	೪	ಕೆಂಪು	ಪೆಂಪು
೨೨	೧೭	ಮಳುಗುವ	ಮುಳುಗುವ
೩೨	೧೧	ಸೇದವು	ಸೈದವು
೩೨	೧೫	ಹೃದಯವಂ	ಹೃದಯವಂ
೪೮	೧೧	ವಿರಾಗ್ರಣಿ	ವೀರಾಗ್ರಣಿ

ಪದ್ಯಸಂಗ್ರಹ.

ಲೀಲೆ .

(ಭಾಮಿನಿ ಪಟ್ಟದಿ.)

ಆದಿ ಪುರುಷನು ಆದಿ ಮಾಯೆಯು , ಆದರದಿ ಆನಂದ ಪಡು
ತೆರೆ | ಆದುದೀ ಜಗನೆಂದು ಪದಗಳ ರಚಿಸಿ ಪಾಡುವೆನು || ಆದಿ ಪುರು
ಷನ ಆದಿ ಮಾಯೆಯು | ಆದರದ ಆನಂದ ತುಂಬಿರೆ | ಆದುದೆನ್ನೀ
ಕಾವ್ಯ ಕೆಡಹದೆ ಜಗನ ಪೋಹದೊಳು || ೧ ||

ಇಬ್ಬರಿಲ್ಲವು ಒಬ್ಬನಾತನು | ಇಬ್ಬರೆಂದದಿ ತೋರಿ ಅಡುವ |
 ಇಬ್ಬರಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲವು ಸುಖವದೆಲ್ಲಿಯದು || ಒಬ್ಬನಲ್ಲದೆ ಪ್ರೇಮ
 ವಿದ್ವೆಡೆ | ಇಬ್ಬರೆಂದೊಡೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲವು | ಇಬ್ಬರೆಂದೊಡೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲವೆ
 ಬರಿದೆ ನುಡಿಯುವುದು || ೨ ||

ಮನುಜ ಅವರಲಿ ಒಬ್ಬ ನೀನಿಹೆ | ಘನದ ಪ್ರೇಮದೆ ಮುಳುಗಿ
 ನಲಿಯುವೆ | ಮನದಿ ಯೋಚಿಸೆ ಜಗದಿ ದುಃಖವು ಪ್ರಣಯ ಕಲಹ
 ವಲಾ || ಮನುಜ ನಿನಗಾ ದುಃಖ ಬೇಡವೆ | ಘನದ ಕರ್ಮವ ಬಿಡಲದೇ
 ತಕೆ | ಮನದಿ ಪ್ರೇಮದ ತಿಳಿವು ತೋರಲು ದುಃಖ ಸುಖವಹುದು || ೩ ||

ಜೆಲುವ ಪುಷ್ಪವ ನೋಡು ಎನ್ನೀ | ಜೆಲುವ ಕಾವ್ಯವ ನೋಡು
 ಕರ್ಮವ | ಬಳಿಕೆ ಬಿಡದಾನಂದವೀಯನೆ ಅಂತೆ ನೀನಾಗು | ಜೆಲುವ
 ದೇವನ ಭಜಿಸು ಪ್ರೇಮದೆ | ತಿಳಿದು ಜ್ಞಾನದೆ ನೀಗು ದುಃಖವ |
 ಬಳಿಕೆ ಕರ್ಮವೆ ಪೂಜೆಯಲ್ಲವೆ ಧನ್ಯ ನೀನತ್ತಿ || ೪ ||

ಕಾಳಿ ಘೋರಾಕಾರೆ ರುಂಡದ | ಮಾಲೆ ಧರಿಸಿಹೆ ರಕ್ತಧಾರಾ |
 ಚಾಲ ನರ್ತನ ತಾಳಲಾರದೆ ಬೆದರೆ ಜಗವೆಲ್ಲ || ಕಾಲಮೃತ್ಯುವ ಸಕಲ
 ದುಃಖವ | ತಾಳಬಲ್ಲೆನು ನಾನು ನಿರ್ಭಯ | ಕಾಳಿ ನಿನ್ನಯ ಮೋಳದಲಿ
 ಸಾಂ ನಗುತ ಕೂನಿಯುವೆನು || ೫ ||

ರಮಣಿ ನೀ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರಿ | ಕಮಲಲೋಚನೆ ಮಾನದ
 ಪೋಹನೆ | ಸುಮನಸಾಧ್ಯರು ನಿನ್ನ ಚುಂಬನ ಬಯಸಿ ಕೆಡುತಿಹರು ||

ರಮಣಿ ನಿನೊಡನಾಡಿ ಸುಖಿಸೆನು | ಕಮಲೆ ಪೋಹದ ಸಾಕೆ ಇಲ್ಲವು |
ಕಮಲವತ್ತವು ಜಲದಿ ತಾನಿರೆ ಜಲವು ತಾಗದೊಲು || ೬ ||

ಕೇಳುವುದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನರರ | ಲೋಳ ರಕ್ತಸ ವಿದ್ಯೆ
ಸಿನ್ಮುದು | ಭಾಳಲೋಚನ ಪದವ ನೆನೆಯಲು ಮುಕ್ತಿದೊರೆಯು
ವುದು || ಲೀಲೆಗೋಸುಗ ನಿನ್ಮು ವಿದ್ಯೆಯ | ತಾಳಿ ನಲಿಯುವೆ ಲೋಕ
ರಂಗದಿ | ಭಾಳಲೋಚನ ಪದವ ನಂಬಿರೆ ಮುಕ್ತನಾನಲ್ಲ || ೭ ||

ಬಂಧನದ ಮಧ್ಯದಲಿ ಮುಕ್ತನು | ಬಂಧನವ ಕೈಗೊಂಚಿ
ಪ್ರೇಮದ | ಬಂಧನದ ಸವಿಯರಿತು ನಲಿಯುವೆ ಲೋಕರಂಗದಲಿ ||
ಬಂಧುಬಳಗವ ಬಿಡಲದೇತಕೆ | ಮುಂದೆ ನಡೆವುದು ಕರ್ಮಪಥದಲಿ |
ಬಂಧುವರ್ಗದ ಪ್ರೇಮಸಾರವ ಕುಡಿದು ಕುಣಿಯುವನು || ೮ ||

ಚಾತಿಭೇದವ ಬಿಡಲದೇತಕೆ | ಚಾತಿಗಳ ಸಮತತ್ವವರಿತಹೆ |
ಚಾತಿಚಾತಿಗೆ ಪ್ರೇಮವಿಸಿತಿರೆ ಎಲ್ಲ ಸಮವಹುದು || ಚಾತಿ ತುಂಬಿದೆ
ಸಕಲಲೋಕದಿ | ಚಾತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮರಂಗವೆ | ಚಾತಿಧರ್ಮವ ಬಿಡದೆ
ನಡೆವೆನು ಕರ್ಮವಾರ್ಗದಲಿ || ೯ ||

ದೇಶದೇಶಕೆ ಕಲಹವೇಶಕೆ | ದೇಶವೆಲ್ಲವು ಲೋಕವಲ್ಲವೆ | ದೇಶ
ಸ್ವಾರ್ಥವ ಬಿಟ್ಟು ಲೋಕವೆ ದೇಶವೆನ್ನುವುದು || ದೇಶದೇಶಕೆ ಪ್ರೇಮ
ವಿಸಿತಿರೆ | ದೇಶಪ್ರೇಮದೆ ದೋಷವೆಲ್ಲದೆ | ದೇಶಸೇವಾಪ್ರತದಿ ನಲಿ
ಯುವೆ ಕರ್ಮರಂಗದಲಿ || ೧೦ ||

ಸ್ವಾರ್ಥದಲಿ ತುಂಬಿಹುದು ದುಃಖವು | ಸ್ವಾರ್ಥ ಬಿಡುವುದು
ಧರ್ಮ ಬಿಡುವುದೆ | ಸ್ವಾರ್ಥಧರ್ಮಗಳೊಳಗೆ ಭೇದವ ತಿಳಿದು ವರ್ತಿಸು
ವುದು || ಸ್ವಾರ್ಥ ಬಿಡುವುದೆ ದೊಡ್ಡ ತ್ಯಾಗವು | ಸ್ವಾರ್ಥವೆಂಬುದೆ
ದುಃಖಕಾರಣ | ಸ್ವಾರ್ಥವೆಂಬುದ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರೇಮದೆ ನಲಿದು ಬಾಳು
ವುದು || ೧೦ ||

ಸತಿಪತಿಯರೊಳು ಕೂಡನೇತಕೆ | ಸತಿಗೆ ಪತಿಯೆ ದೈವಮ
ಲ್ಲನೆ | ಪತಿಯ ಹೈದಯದ ಒಡತಿ ಸತಿಯಳು ತಿಳಿದು ನೋಡುವುದು ||
ಸತಿಪತಿಯರೊಳು ಪ್ರೇಮವಿಂತಿರೆ | ಸತಿಪತಿಯರೊಂದಾಗಿ ನಡೆವರು |
ಸತಿಯ ಪ್ರೇಮದೆ ಪತಿಯು ನಲಿಯುತೆ ಒಂದುಗೂಡುವುದು || ೧೧ ||

ರಮಣನಾತನು ಕಠಿಣ ಚಿತ್ತನು | ರಮಣಿ ಕೋಪಿಸೆ ಬಂದು
ನಾಡಿಸನು | ರಮಣಿಯೊಲಿದರೆ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸುಖವ ಕೊಡುತಹನು ||
ರಮಣನಾತನ ಕಠಿಣ ಚಿತ್ತವು | ರಮಣಿ ತಿಳಿ ಮೃದುವಾಗಬಲ್ಲುದು |
ರಮಣನೊಲವನು ಪಡೆದು ಸಂತಸದಿಂದ ಬಾಳುವುದು || ೧೨ ||

ಮನದ ಮೋಹನೆ ನಿನ್ನ ಮಧುರತೆ | ಮನದಿ ಕಳವಳ ತುಂಬಿ
ಕೆಡಹಿತು | ಮನದ ತಾಪವ ತಣಿಸಿ ಚುಂಬನ ಬಯಸಿ ಬೇಡುವೆನು ||
ಮನದಿ ನೆನೆಯಲು ನಿನ್ನ ಅಂದವ | ಮನಸಿಜನ ಶರಣಾತ ತಿಳಿದೆನು |
ಮನದಿ ಘನತರ ಸುಖದ ಲಾಲನೆ ಪುಟ್ಟಿ ಕೊರಗುತೆ || ೧೩ ||

ಇನ್ನಯ ನಿನ್ನಯ ಮನದ ಕಳವಳ | ಘನದ ಪ್ರೇಮವೆ ಎನ್ನ
ಪ್ರೀತಿಸು | ಎನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾದಿಲ್ಲ ಎನ್ನಯ ಸೊಬಗ ಪ್ರೀತಿಸಲು ||
ಮನದಿ ಸುಖದಭಿಲಾಷೆ ವುಟ್ಟಿರೆ | ನೆನೆಯುವುದು ನೀ ನಿತ್ಯ ಸುಖವನು |
ಮನದ ದಮನದೆ ಸ್ವೇಜ ಪ್ರೇಮವು ಜನಿಸಿ ಸುಖಿಸುವುದು || ೧೫ ||

ತಾಯೆ ಬಿಡುನೆ ಮುದ್ದ ನೊಂದನು | ತಾಯೆ ಕಥೆಯನು ಪೇಳಿ
ಬಾರೆಯ | ತಾಯೆ ಪದಗಳ ಪಾಡಿ ತೊಗಲು ಮತ್ತೆ ಮಲಗುವೆನು ||
ತಾಯೆ ಎನ್ನೊಡನಾಡಲಾರೆಯ | ತಾಯೆ ನಿನ್ನಯ ಸೇವೆ ಗೈಯಲು |
ಸಾಯಕವ ಕೈಗೊಂಬೆ ತಡೆಯದೆ ನೋಡು ಸಾಹಸವ || ೧೬ ||

ಬಾಲನಳುವನು ಮತ್ತೆ ನಗುವನು | ಬಾಲನಳುವುದದೇಕೆ ಪೇಳಿರಿ |
ಬಾಲ ನಗುವಾ ಪರಿಯ ಬಲ್ಲರು ಪೇಳಿ ಕೇಳುವೆನು || ಬಾಲ ನಿನಗೀ
ಹಾಲನುಣ್ಣಿವೆ | ಬಾಲಕನ ಎದೆಗೊತ್ತಿ ಮುದ್ದಿವೆ | ಬಾಲನಿಲ್ಲದೆ ಬಾಳ
ಲೆಂತೋ ತಿಳಿಯಲಸದಳವು || ೧೭ ||

ಗೋಪವನಿತಾ ವಸನ ಸೆಳೆಯುವ | ಗೋಪಬಾಲನು ಬಾಲನಿ
ತನೆ | ಗೋಪವಧು ತಾಂ ರಾಧೆ ಧನ್ಯಳು ಪಡೆದು ಕೃಷ್ಣನನು || ಗೋಪಿ
ಯರೆ ಸಾಕೀಗ ಪೋಗಿರಿ | ಗೋಪಬಾಲನು ಬಹಳ ಚಾಣನು | ಗೋಪ
ಬಾಲನ ಬರಿದೆ ದೂರದೆ ಪಾಡಿ ಪೊಗಳುವುದು || ೧೮ ||

ಕೃಷ್ಣ ನಿನ್ನಯ ಸೊಬಗದನಿತೋ | ಕೃಷ್ಣ ತುಂಬಿಹ ಸಕಲ
ಲೋಕದಿ | ಕೃಷ್ಣನೊಡುವ ಕೊಳಲ ಸರವನು ಕೇಳಿ ನಲಿಯುವುದು ||

ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೇಮವೆ ನೈಜ ಪ್ರೇಮವು | ಕೃಷ್ಣ ನಿನ್ನ ನು ಪಡೆಯೆ ಧನ್ಯರು |
ಕೃಷ್ಣ ನಿನ್ನಯ ನಾನು ಪೇಳಲು ಮನದಿ ಸುಖವಹುದು || ೧೯ ||

ಕೊರಲೋಕೇನೀ ಸರ್ವ ವಿಷಮದು | ಉರಿಯುತಿಹುದೀ ಜಗಮ
ದಿಲ್ಲವು | ಧರಿಸಿ ಭಸ್ಮವ ಶವಗಳೆಡೆಯಲಿ ನಗತ ಕುಣಿಯುವೆಯ ||
ಹರನ ಹೃದಯದಿ ಪ್ರೇಮವಿರುವುದೆ | ಪರಮ ಸನ್ಯಾಸಾವಲಂಬಿಯು |
ನೆರೆದು ಹೃದಯದಿ ಪ್ರೇಮಸಾರವು ಅಡಗಿಕೊಂಡಿಹುದು || ೨೦ ||

ವಾರಿಧಿಯು ತಪ್ಪಿದನೆ ಮೇರೆಯ | ನೀರು ತುಂಬಿತು ಎಲ್ಲ
ತೋಕದಿ | ನೀರ ಶಬ್ದಮನುಳಿದ ಶಬ್ದಮದಿಲ್ಲ ನಿಶ್ಯಬ್ದ || ಘೋರ
ತೆರೆಗಳು ಸಾರಿ ಬರುತಿವೆ | ಸಾರಿ ಬರುವನು ಆಲದೆಲೆಯಲಿ | ತೋರೆ
ಬಾಲನು ಕರೆದಿ ಕಾಲನು ಪಿಡಿದು ನಗುತಿಹನು || ೨೧ ||

ಮರುಳು ಮಾನವ ನಾನು ಮುದುಕನೆ | ಭರದಿ ಯೌವನ
ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ | ಜರೆಯು ಮೃತ್ಯುವು ಎಲ್ಲವೆನ್ನಯ ಹಾಸ್ಯನೇಷ
ಗಳು || ಮೆರೆವ ಯೌವನ ಪ್ರೇಮ ಭರದಲಿ | ತರುಣಿಯೋರ್ವಳ ಸೃಜಿಸಿ
ಯಜ್ಞದಿ | ತರುಣಿಯಳನೊಡಗೂಡಿ ಸುಖವೆನು ನಿತ್ಯ ಸುಖವೆನಗೆ || ೨೨ ||

ಆತ್ಮಯಜ್ಞದಿ ತರುಣಿ ಬಂದಳು | ಆತ್ಮದಲಿ ತಾನಡಗಿ ಇದ್ದಳು |
ಆತ್ಮಯಜ್ಞವು ಸುಖವ ಕೊಟ್ಟಿತು ಆತ್ಮಭವೆಯಿಂದ || ಆತ್ಮನಿಂದಲೆ
ತೃಪ್ತಿ ಆತ್ಮಗೆ | ಆತ್ಮಯಜ್ಞಕೆ ಪ್ರೇಮ ಕಾರಣ | ಆತ್ಮಯಜ್ಞವ ಗೈದು
ಪ್ರೇಮದಿ ಸುಖವ ಪಡೆಯುವುದು || ೨೩ ||

ಜನರ ಹೈದಯದಿ ಪ್ರೇಮ ಬೆಳಗಲಿ | ಜನರು ನಲಿಯಲಿ ಕರ್ಮ
ರಂಗದಿ | ಜನರಿಗೋಸುಗ ಬರೆದುದೀಕೃತಿ ಧನ್ಯವೆನ್ನಿಸಲಿ || ಮನದಿ
ನೆನೆಯುವೆ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೇಮವ | ಮನದ ವೋಹನ ದೇವಗರ್ವಣ |
ಮನದಿ ಬೇಡುಪೆ ಜಗಕೆ ಶುಭವನು ಮತ್ತೆ ಮಂಗಳವ || ೨೪ ||
ಹ. ರಾ.

ಒಂ ದು ಪ ದ್ಯ .

ಎಲ್ಲಿಹನೆಲ್ಲಿಹನೋ? | ಧರೆಯನಲ್ಲ | ಎಲ್ಲಿಹನೆಲ್ಲಿಹನೋ? || ಪಲ್ಲ ||
ಅಲ್ಲಿಲ್ಲೆಂಬುದು | ಸಲ್ಲದು ಭೇದವು ||
ಸುಲ್ಲಭದಲಿ ತ- | ನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನೆ ಹರಿ || ಅನುಪಲ್ಲ ||
ಎಲ್ಲಿ ಅವನ ಊರು? | ಬಲ್ಲವರಾರು? ||
ಎಲ್ಲಿ ಅವನ ಬೀಡು? | ನಿ- | ನ್ನಲ್ಲೆ ನೋಡು ||
ಎಲ್ಲಿ ಕೊಳಲ ಪಿಡಿ | ದೆಲ್ಲಿ ಗೊಲ್ಲರ ಕೂಡಿ ||
ಸಲ್ಲದ ಠಾವಿಲಿ | ಮೊಲ್ಲಡಿ ಇಡುವನೋ || ೧ ||
ಕಾಲ ಲವಕ್ಕಿಲ್ಲ | ಕಾಲಿಡೆ | ಭೂಮಿ ಸಾಲದಲ್ಲ ||
ಮೇಲುಕೀಳ್ಗಳಿಲ್ಲ | ಕೂಗಿಡೆ | ನಾಲಗೆ ಬಲಸಲ್ಲ ||
ತೋಳಬಳಿಯಲೇ | ಆಳಾಗಿರುವನು ||
ಜೋಳಿಗೆ ಹೊರುವರ | ಪಾಳೆಯ ಗಾರನು || ೨ ||

ಕರೆದರೋಡುತಿಹನು | ಕರೆಯದೆ | ಭರದಲೋಡಿ ಬಹನು ||
 ಮೆರೆಯಿಸುವನು ಸತತ | ಮರೆದರೆ | ಮರುಗಿಸುವನು ನಿರತ ||
 ಮರಿದು ತನ್ನ ನವ | ನೆರಕದಿ ಬೆರೆತರೆ ||
 ಮಿರುಗು ಪುತ್ಥಳಿಯ | ಮೆರೆಸುವೆಮ್ಮರಸ || ೩ ||
 ಎಮ್. ಎನ್. ಕಾಮತ್.

ತನಗೆ ತಾನಲ್ಲದಿನ್ನಾರು?

ತನಗೆ ತಾನಿಲ್ಲದಿರಲನ್ಯರಿಹರೆ? | ಎದೆಸಲ್ ಪರೋಪಕೃತಿಗೂ
 ಮೊದಲಿದರಿಯೆ || ತನಗೆ || || ಅನುಪಲ್ಲ ||

ಕಂಡದಾ ಮಳೆ ಬರುವ ವೇಳೆಯಲಿ ಮಕ್ಕಳನೆ | ಕೊಂಡು
 ಕೊಡೆವಿಡಿವರೆನ್ನುವ ನುಡಿಯ ನೋಲ್ || ಕಂಡು ಕೇಳಿದ ತಿಳಿದ ಕಡೆ
 ಯೊಳೆತ್ತೆತ್ತಲಡಿ | ಗೊಂಡಿದೇ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಣೆದಿರಲೂ || ೧ ||

ಎಲ್ಲವಕ್ಕಾಧಾರವಾಗಿರುವ ಭೂನಾತೆ | ಗೆಲ್ಲಿ ನೆಲೆ? ನೆಲೆಯಿರದ
 ಕಡಲಲ್ಲವೆ? || ಬಲ್ಲವಿಕೆಯಿಂ ತಾನೆ ತನ್ನ ನಾನದಿರಲಡಿ | ಯೆಲ್ಲಿ ನಡೆ
 ಯೆಲ್ಲಿ ನುಡಿಯೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೊ? || ೨ ||

ಗಾಳಿಗೆಯ್ಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲೋಳೆಯಲಿ ನೆಲದಲ್ಲೆ | ಬೀಳುವುದೆ ಗತಿ
 ಯಾಗೆ ಮೂಲವೆಂದು || ಹಾಳಾಗಿ ಜೀವನವೆನಿಸುತ್ತೆ ನೀರನಿಧಿ |
 ಯಾಲಯವನಾಂತು ನೆಲೆಗೊಂಡುದಲ್ಲಿ || ೩ ||

ಮೂರು ಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೊಂದೂರು ತೇಜೋರಸ | ಕೃಷ್ಣರಯ್ಯ
ಲುಕ್ಕುಡಿಸ ಚಿಲುಸುಯೆಂಬ || ಸೂರಿಯಂ ಬಕ್ಕಂಬಯಲೊಳಾದರೊ
ನಾನೆ | ಯೂರಿದದಿಯನ್ನ ಲುಗಿಸುವರದಾರಾ? || ೪ ||

ಗಾಳಿಯಿರದೊಂದಲೇಳಸೆಯ ಕಾಲವೊ | ಬಾಳದಿಳ ತನ್ನನೇ ಬಲಿ
ಯಸಿತ್ತುಂ || ಬಾಳುವನವಂ ಲೋಕಜೀವನೆಂದೊಪನಾ | ಲಿ-ಲಿಯ
ಸ್ಥಿಗರಕೆಯ್ಗೆ ಮರಲಿಹುದೆ? || ೫ ||

ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆಲ್ಲವಕ್ಕೊಡೆಯಿತ್ತು ಭೇದಕಿಸಿತಡಿ | ಗೊಡದ ಬಾನೆ
ಲ್ಲವರೊಳು ಸೇರಿ || ನಡೆಯಿಪದು ವ್ಯಾಪಕತೆಗೊಡಲಾದ ಕತದಿಂದ
ಪಡೆಯಲಾದಪುದೆ ಮೃನುಯನು ಬರಿದೆ? || ೬ ||

ಪಂಚಭೂತರ ಮಯ್ಯ ಮನೆಯೊಳೆಂದೂ ನೆಲಸಿ | ಮಂಚಿನನಿ
ತಾದರೂ ತದ್ಗುಣವನು || ಪಂಚಿಸದಿರಲೈ ಫಲವೇನು ಮನುಜತೆ
ಗೊಂಡು? | ಸಿಂ ಚಲಿಸದಣಿಸು ಕಯ್ಲೊಳಿಸು ಕಲಿಸು || ೭ ||

ಕವಿ ಮುಳಯ ತಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ.

ಭಿ ಕ್ಷು ಕ

(‘ಕುಸುಮದಾಮ’ದಿಂದ.)

(ನೀಸ ಪದ್ಯ.)

ಕೇರಿಕೇರಿಗಳ ಮನೆಮನೆಗಳಂ ಕಂಡೊಡನೆ
ನಾರಾನ್ನ ಕಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿಹೆನು |

ದೂರದೊಳ ಪೋವವರ ಬಿಂಬಿಡದೆ ಕಾಲ್ಗೆ ರಗಿ
ತೋರಿಪೆನು ಕೈಯೊಳಿಹ ಜೋಳಿಗೆಯನು ||

ಉರೊಳನಗೊಲಿದೀವ ದಾನಿಯಂ ಕಾಣೆ ಪರ
ಲೋಕ ಮಾರ್ಗವನರಸಿ ಪೋಪೆ ನಿನ್ನ |

ಧಾರಿಣಿಯೊಳೆನ್ನ ರಸನೆಲ್ಲಿಹನೊ ತಿರಿತಿದು
ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿ ಕಂಗೆಟ್ಟ ನಾನು ||

|| ೧ ||

ಸಿರಿಯ ಬಳ್ಳಿಯ ಸೊಂಪಿನಿಂದೆ ನಗೆಯೆಂಬ ಹೂ
ವರಳಿ ಕಂಪಿಸಲಂಪನೀವುದೆಲ್ಲಿ |

ಕೊರಗುತ್ತಿಹ ಬಡತನದ ಕಣ್ಣೀರೆ ಕಾಲಾಗಿ
ಹರಿದು ತಂಪನು ತಾನೆ ಕೊಡುವುದಲ್ಲಿ ||

ಪರಿಗಿಡಿಸ ಸಂಕಟದ ನಿಬಿಡಾಂಧಕಾರವದು
ವಾರಿಗಾಣದ ತೆರದೊಳಾನರಿಸಿರೆ |

ಮಾರುಗುತಿಹ ಗುಣವೆಂಬ ನಸುವೆಳಕೆ ನೊಪ್ಪಿಸುತೆ
ತಳತಳಿಸಿ ಬಿಳಗುತಿಹುದೊಂದು ತಾರೆ ||

|| ೨ ||

ಧನವಿಪ್ಪ ಕೈಗುದುರೆಯಂ ದಾನ ಮಾರ್ಗದಿಂ
ಮನವೆಂಬ ಕಡಿವಾಣ ವೆಳೆಯುತಿಹುದು |

ಸಿರಿಯ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿರದೆ ಬಗೆವಕ್ಕಿ ಹಾರಲು
ವ್ಯಳಿಸಿ ಕಳವಳಿಸಿ ಬೀಳುತ್ತಿವುದು ||

ಸರಿಯೆನಿಸಿ ಕೈಗೆ ಬಗೆ, ಬಗೆ ಕೈಗೆ ಜೋಡಿಸಿಸಿ
ಮೆರೆಯಲಾಂಟಿ ಧರಾಮಂಡಲದೊಳು |

ಅರಸ ತಲೆವಾಗಿಸುವೆ ನೀನೋರ್ವನೇ ದಾತ
ನಿರದೆ ತಿರುಂಬೆ ನಿನ್ನ ರಮನೆಯೊಳು ||

|| ೩ ||

ದೇಹದೀ ಪಾತ್ರೆಯಂ ನಿನ್ನ ಕೈಗೊಪ್ಪಿಸುವೆ
ಮನಕೆ ಮೆಚ್ಚಿಂತಾದುದಂತೆ ಮಾಡು |

ಜೀವದಾನದಿನದಂ ತುಂಬುವೆಯೊ ತುಂಬಿಸದೆ
ಮೆಸುಡುವೆಯೊ ನೀನೆ ನಿನ್ನೊಳಗೆ ನೋಡು ||

ಧಾರಿಣಿಯ ಸಂತೆಯೊಳು ಭಿಕ್ಷು ಕನ ಮಾಳ್ವೆಯೊಳು
ತಿರುಗಿದರೆ ಬಪ್ಪ ಬಡತನವದೇನು? |

ನೀನೆ ಧನಿ ಜಗಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಧನವೆನ್ನಿಸಿರಿ
ಫೇದವಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಮಾರುಕವೇನು? ||

|| ೪ ||

ಕಂಕರಭಟ್ಟ ಕಡಂಗೋಡ್ಲು.

దూరే .

('కుసుమదామ' దింద.)

ఋత్విహరగళే

సుళివ నోల్ల లగే తలీయనోలీదు, నిన్న సోంకనరియ
పుళకడయననోందిసంతే తళిరసోబగు రొడివడయే, ||
నలిన నల్కే నుణ్ణువడయే, మనద బీసే తణ్ణువడయే,
మేరెన లతేయోళడగుతేనగే తోరదిర్పదేకే దోరయే || ౧ ||

ఆవసంతవోప్పుతిడుదు చిగురేజగవ బాసగేపుదు
కోరిగిలేగళ దనియ సవియ సవియలసేయాతూరిపుదు ||
భూవనితేయ యౌవనానురాగరసద రొపకదోళు
తీవి హసురపరదేయోళగే తోరదిర్పదేకే పేళు || ౨ ||

కేంబిసీల కిరిటేవీగ లింబుగోండు తోరిభిసున్నదు
తుంబి జగవ గానరసదే పక్కి పండుగోందళిపుదు ||
సంజే హోంజరగినోళరస నిన్న పదవ తోడేపళవళు
బంజేయాయ్తు నిన్న కాణదేన్న దృష్టియేకే పేళు || ౩ ||

గగనపంబ మండపదలి నినగే రాజ్యభారవంతే
జగవే నిన్న పేమోయోప్పువోలగళే సాలేయంతే ||

బడయు నిన్న కంబసంభ్రమంగళింతు పేజూతిరలు
 సడగరసే శూన్యవాగవిడుదే నిన్న కాణదిరలు || ౪ ||
 గానదేడెయ నుగ్మనిసే, గంధవహన తంపు నీసే శం/
 జేనసోనేయింపునిసే, బిరివ ముగుళ తంపు నీసే
 భానుపంగే భాను నీసే కరణపంబ దారివిడిదు
 నీసే మనద రాజ్యదొలగి దొరయేనిసుతే మోరేవుదొలిదు || ౫ ||
 రంకరభట్ట కడంగొడ్లు.

చ స ం త .

(భామినిషట్పది)

నలీదులిదు ఝంకరిప మధువా | వళియు పంజమ
 గాన ఘనమం | జూలకలధ్యనియెన్న మనదొలెరియనండలేదు ||
 సుళివుదాదొడమోనో, మధుమద | విలసితంగళి కంగళను
 సం | గళివుసే పరదాస్య వ్యక్తియదేననాగిసదొ || ౧ ||

వారిజొన్నత పత్రనౌసం | జారి రసవర్ణస్వ సంజయ |
 హారి హంసకపెన్న మానస మధ్యవను బేళిగి || బిరుచ్చుదు సంత
 సవనాదొడ | ఎవారిదరుదరాభిలాషయే | హేరువుదు చింత
 యను దాస్యవదేననాగిసదొ || ౨ ||

ತರಲತರಸಹಕಾರೆ ಪಲ್ಲವ | ಪರಿಣತಾಂಗ ಬಲೋದಯನು
ಪರ | ಸೆರಕದಿಂ ಪಡಿಯರನು ಪರಪರಿಪುಷ್ಟಸೆಂದೆಂಬ || ಬಿರುದನಂಗೀ
ಕರಿಸಿ ಲೋಕೋ | ದ್ವಾರ ನುಹಾರಿಷ್ಟವನು ಲೆಕ್ಕಿಸ | ದರರೆ ಹಾರು
ವನೆನಲು, ಪಾಪ್ಯವದೇನನಾಗಿಸದೊ || ೩ ||

ಮಧುರವಿಮಲ ವಜೋವಿತಾನಾ | ಭೃದಯ ಪಂಡಿತನುನ್ನತ
ವ್ವಿಜ | ಸದನನದನವಿಲಾಸದರ್ಪಣನೆಂಬ ಕನ್ನಡಿಗಂ || ಪಡೆದು ಪರ
ನನು ಕರಣೆಯಿಂ ಲೋ | ಕದೊಳು ತಾನೇ ತಾಮ್ರಮುಖನೆಂ |
ದೊದರುತಿರೆ ಪರದಾಸ್ಯ ವೃತ್ತಿಯದೇನನಾಗಿಸದೊ || ೪ ||

ಧರೆಯಗಲದೋಲೆಯೊಳು ವಿಧಿ ಬರೆ | ದಿರಿಸಿದೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ
ಕ್ಷೇರ | ಪರಮ ವಿಭವನೋದದತುಲ ವಿಲಾಸ ಸಂಭ್ರಮಾದಿ || ಮೆರೆವ
ರರಿಯರು ಜಾತಿಹೀನನ | ವರವಸಂತನೃಪಾಲಕನ ಮೆಯ | ಸಿರಿವಿಜಾ
ತಿಯ ಚೊಚ್ಚೆಯುಬ್ಬ ರಕೆಂದು ಬುಧಜನರು || ೫ ||

ಶಂಕರಭಟ್ಟ ಕಡಂಗೋಡ್ಲು.

ಸಂಜೆ .

ಸಂಜೆಯೆ ಭರದಿಂದಂಜಿಸೆ ಜಗವ |
ಮಂಜುಮುಸುಕೆ ಪದ್ಮಿನಿಯಾ ಮೊಗವ ||
ಕಂಜಸಖನೆ ಮುನ್ನೀರ್ವಾಸಿದೆ |
ಸಂಜನಿಸುವ ಕುತ್ತಕೆ ತುತ್ತಾದೆ || ೧ ||

ಜಗಕಾವನು ಕಾವನು ನೀನೈದೆ |
 ಬಗೆಯಿಂತಿದು ಬಿಂಡಪ್ಪುದು ಪಿರಿದೆ? ||
 ನಗುವೊಗದೊಪ್ಪುವ ನುಣ್ಣೊಗರಿದೆ |
 ಸೊಗವಾದುದು ಲೋಕಕ ನಿನ್ನಿಂದೆ || ೨ ||

ಉದಯದೊಳನಗೆದೊರಿದಳಾಕೆ |
 ಹೃದಯದೊಳೊಪ್ಪಿರೆ ಕೂಟದ ಬಯಕೆ ||
 ಪುದುಳದೆ ಪೂರ್ವಾಂಗನೆಯೊಡಗೂಡಿ |
 ವಂದವಂ ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿದೆ ಮರೆ ಮಾಡಿ || ೩ ||

ಮಹಿಸುವಳೇ ವಿರಹದ ಬೇಸೆಯನು |
 ಮಹಿಸುವಳೇ ಸಿಂಗರದಂಗವನು ||
 ದಹಿಸುವಳಲಬಿಂಕೆಯ ಪೊಗೆಯಿಂದ |
 ಅಹಹಾ ನೊಂದುದು ನುಣ್ಣೊಗದಂದ || ೪ ||

ಇಳೆಯೆಂಬಿನಿಯಳಗಿರಿ ಗುರುಕುಚದಾ |
 ತೊಳಗುವ ಕುಂಕುಮ ಪಂಕಜ ಸೊಗದಾ ||
 ಕಳೆಗುಂದಿತು ಕಂದಿತು ಕರಗಿದುದು |
 ಬಳೆದಾ ಜವ್ವನ ಮಳೆದುದು ಮುಗಿದು || ೫ ||

ದಿನವೆಂಬೀ ನಾಟಕದಂಕದೊಳು |
 ದಿನಮಾಣಿ ನೀನಾಡುವ ಮುಂದಾಳು ||

సనిహద సంజీయ జననికే యేడేయా |
ఘనమృత్యువ కాణదే బళలిదేయా || ౬ ||

నిన్నీ బాళేందే దినకాయ్త |
కణ్ణే గే కాణేసి కాణదే యేయ్త ||
నన్ని గే వుసియా పరదేయ ముసుకు |
బీన్ని స మరణవే బీవకే ముసుకు || ౭ ||

ఎళనరయదే కత్తలీయేడనాటి |
బలితా జన్మనదేళే తిరుగాట ||
తిళివింగావుదు సమయద నియమ |
గళియిసే పరయమదవిసనియమ || ౮ ||

పరికిసే కత్తలీ మరణం నినగే |
మరణం పరికిసే కత్తలీయేనాగే ||
ఇరనేంబుదే సావింగేడనాడి |
పిరిదేం సావిదవింగేడనాడి || ౯ ||

రరియేబ్బనే ముళుగిదనే జగదిం |
రవిగళనేకర కళిదర దినదిం ||
తవకదే భోగిసుతేళ్ళయ సోగన |
సవిదర కత్తలీయదరదగరన || ౧౦ ||

ಸಂಜೆಯದೆಲ್ಲರನಂಜಿಸುತ್ತಿಹುದು |
ಮುಂಜೆರಗಂಪಿಡಿದಳೆಯುತ್ತಿಹುದು ||
ಮಾಂಜಲ್ ದಿನದಾ ಬೇವನದಿಂಪು |
ಸಂಜೆಯ ರಾಜನ ಸುಖವ ಕಂಪು

|| ೧೧ || ಪೆಂ/

ರಂಕರಭಟ್ಟ ಕಡಂಗೋಡು

ಮು ಗು ಳೆ !

(ಕಂಡ ದಿವದಿ.)

ಹುರುಳಿನೊಡೆ ನುಡಿದು ಹೇಳಲು ಬಗೆಯುತೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ
ಮುಗಿದ ತುಟಿಗಳ ಹಾಗೆ ||

ಬೆರಗಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿತೆ ಜಗದೊಳಗಾ ಯಾವ ಕಂಪ
ನೂಸಲು ಮುಗುಳೇ! || ೧ ||

ಮುಗುಳೇನು ಬಗೆದೆ ಮುಗುಳೇ? ತಡೆಯದಿರೊ ಮುಗಿಯ ಬಂತು
ಭಂಗುರ ಭವಪು! ||

ಉಗುಳುಗುಳು - ಉಗುಳೆ ಗಂಧವ ಬಂಧವ ಬೀಸಾಡಿ ಬಾಡು
ನುರಣವ ಕೂಡಿ || ೨ ||

ಗಂಧವ ಬೀರಲು ಈ ಭವ - ಬಂಧನವಂ ಪೊಂದಿ ಬಂದ
ಚಂದಿರೆ! ಕೇಳೊ ||

బంధద దోహవనప్పుత గంధవసే శోండు చిడువి -
పసిదు మరుళు? || ౩ ||

నుడియంతే నుడియ నడిగేయ బేడగిన హాగిరువదన్వ!
రూపిన రూపు ||

హురుళ తిరుళంతేమిహుదీ - యిరుళను హగలన్న మిక్త
శంపిన వేంపు || ౪ ||

అంబికాతనయదత్త, ధారవాడ

ఎ దే ము గు లో !

(వార్ధిక దీర్ఘ ద్విపది.)

మృనురేయ, మననరేయ, ముడినూతు సేరేయ, మిగి
మేరేయ, నన్నొడనే బిరేయ ||

మృనునను నూతుగళు సోబగు సూరిదన్వ! - ఎదే
ముగుళ మగళ పడేయ || ౧ ||

సన్న యేదేముగుళ! కిరునుగళ! ముద్దిన ముద్దీ!
ముత్తుగళ ముక్త! బా! బా! ||

అనంద నందినియే! నందనద జంద! హృదయేందీన
రేందిరే! బా! || ౨ ||

ನನ್ನ ಮುನ್ನವೆ ನೀನು! ನನ್ನ ಮನೆಮಗಳಾಗಿ ಮುನ್ನೀರ
ಮಗಳೆ! ಬಂದೆ ||

ನನ್ನ ನನ್ನಿಯು ನೀನು! ನನ್ನ ನನ್ನಿಯು ನೀನು! ನನ್ನ ಮನ
ದನ್ನೆಯಾದೆ! || ೩ ||

ಇಂದು ನನ್ನಯ ಮನದ ಬಾಂದಳದಿ ಬಂದಂದೆ - ಮರುಳೆ!
ಬಲುಮರುಳೆ! ಇರುಳೆ! ||

ಬಂದೆ ಅಂದದ ಪೂರ್ಣಪೂರ್ಣಮೆಯ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು - ಕಣ್ಣು
ಕಣ್ಣಾಗಿ ಅರಳೆ! || ೪ ||

ರಾಮಚಂದ್ರ, ಧಾರವಾಡ.

ಆತ್ಮನ ಅಮರತ್ವ.

(ವಾರ್ಧಿಕ ಸಪ್ತದಿ.)

ಜಗದೊಳಗೆ ಬಾಳುತ್ತಿರುವಂಥ ಜೀವಿಗಳ ಬಲು |
ಮೃದುವಾದ ಹೃದಯದೊಳು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ನಟ್ಟಿರುವ |
ಸಕಲ ದುಃಖದ ಸಾರವನು ಹೀರಿ ನಿಂತಿರುವೆ -
ನನಗೆಲ್ಲಿ ದುಃಖವಿನ್ನು? ||
ಸಕಲ ಜೀವಿಗಳ ದೇಹಗಳೊಳಗೆ ಅಡಗಿಕೊಂ |
ಡಿರುವಂಥ ರೋಗಗಳ ಬೀಜನನ್ನರಿದಿದು |

ಮರಣವೆಂಬುವ ತುಪ್ಪದೊಳು ಕಲಿಸಿ ಕುಡಿದಿರುವೆ -
ನನಗೆಲ್ಲಿ ಮರಣವಿನ್ನು?

|| ೧ ||

ಧಗಿಧಗಿಸಿ ಮುಗಿಲೊಳಗೆ ಜಿಗಿಯುತ್ತಿರುವಂಥ ಕಾ - |

ದ್ದಿಚ್ಚಿ ನೊಳು ಕಡಿಕಡಿದು ನನ್ನ ಕೈಕಾಲ್ಗಳನು |
ತೊರಿದರೆ ನೋಡುವೆನು ನಿಂತು ನನ್ನಯ ದೇಹ
ವಳಿಗಾಲವನ್ನು ನಗುತೆ! ||

ಸಳಸಳನೆ ಸುರಲಿಟ್ಟ ವಿಸದೇಣ್ಣೆಯಿಂ ತುಂಬಿ - |
ದಂಥ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಯಲಿ ಹಾಕಿ ಕರಿದರೆ ನಾನು |
ನೋಡದಿಂ ಪಾಡುವೆನು ನನ್ನ ತಳಮಳಿಸುವಂ
ತಹ ದೇಹದಾಟವನ್ನು!

|| ೨ ||

ಹೆಚ್ಚನ್ನ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಹಾವುಗಳ ವಿಷವ |
ಸಣ್ಣನ್ನ ಬಟ್ಟಲಲಿ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನನಗೆ |
ಕುಡಿದು ಬಿಡುವೆನು ಗುಟುಕಿನೊಳು ಹೆಚ್ಚಿ ತುಟಿಗಳನು
ಸಿಮಿಷದೊಳು ಮಮತೆಯಿಂದ ||

ಭಯವೆಂದರೇನು? ಮರಣವು ಯಾವ ತೊಪ್ಪಲವು? |
ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಲೆಗಡಕರಿದ ಹಿಡಿದಿರುವ ಬಲು |
ಜೊಪಾದ ಜೊರಿಯೊಳು, ಯಾವತಿಯರ ಹೃದಯದೊಳು
ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವೆ ನಾನು!

|| ೩ ||

(ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನಿಂದ.)

ನೀತಾತನಯ, ಧಾರವಾಡ.

ಎಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ.

(ಕುಸುಮ ಪಟ್ಟದಿ.)

ತಲೆಯೊಳಗೆ ತುಂಬಿರುವ |
ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ |
ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದೆಂದೊಗೆಯುವಾಗ ||
ಬಲವಾಗಿ ಕೈಗಳಿಂ |
ದಲುಗಿಸದೆ ಬಿಗಿದಿರುವ |
ಕೆಲಸಪೂರಿತ ಧನವನೆಸೆಯುವಾಗ

|| ೧ ||

ಸರಸ ಹಸಿವನೆ ಕಂಡು |
ಕೊರಕೊರಗಿ ಮನದಲ್ಲಿ |
ಕರಕನ್ನವುಣಲು ತಾ ಬಯಸುವಾಗ ||
ತಿರವಿಡಲು ನೆಲವಿಲ್ಲ |
ದಿರುವವರ ಗತಿ ಕಂಡು |
ಮರುಗುತ್ತೆ ಸುಖವಸತಿ ತೊರೆಯುವಾಗ

|| ೨ ||

ಒಂದೂಟವಿಲ್ಲದಲೆ |
ಮಂದಿ ಬಲು ಸಾಯುವರು |
ಎಂದು ತಾ ಮನದಲ್ಲಿ ಕರಗುವಾಗ ||

ಇಂದಿನಾ ದಿನದಿಂದೆ ಒಂದೂಟವೇ ಮಾಡಿ |

ಮಂದಿ ಕಷ್ಟವ ಭಾಗ ಮಾಡುವಾಗ

|| ೩ ||

ನಾನು ತಾನೆಂಬುದನು |

ಕನಸಿನಲು ಮರೆಯುತ್ತಲಿ |

ಮಾನವರ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ, ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರ ||

ಅನ್ನಪಾನಗಳೇನ |

ಚಿಂತಾಮಯಾಕಾರನೇ |

ಮಾನವಾಕೃತಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವಾಗ

|| ೪ ||

“ಚಾಕಲ”

ನನ್ನ ಬಯಕೆ.

(ಭಾಮಿನಿ.)

ಮುತ್ತು ಹವಳಗಳನ್ನು ಬಯಸೆನು |

ಷತ್ತಿಗೈಯ ಸಡಗರವನೊಲ್ಲೆನು ||

ಸುತ್ತು ನೆಲದಲಿ ನೆಲಿಸಿ ಮರೆಯುವ |

|| ಜಪವ ಪ್ರೇಮಿಸೆನು || ೧ ||

ಮತ್ತೆ ಮುಗಿಲಿನ ಕಪ್ಪಿನೆಸಕದ |

ನೊತ್ತದೊಳು ಮುಸುಕಾಗಿ ಮುಳುಗುವ ||

ಮು/

ಚಿತ್ತ ಸೆಳೆಯುವ ಚಿನ್ನ ನೋಡದ |

|| ಸೊಬಗಿನಂದದಲಿ || ೨ ||

ಮಸವ ಮೋಹಿಸಿ ಕನಸಿನಂದದಿ |

ನೆನಸುವಾಗಲೆ ಮಾಯವಾಗುವ ||

ಮನುಜನೊಲವಿನ ಮೊಳ್ಳು ಹಂಬಲ |

|| ವನಗೆ ಬೀಡೊಡೆಯಾ || ೩ ||

ನನ್ನ ಬಯಕೆಯ ಭಕ್ತಿ ಭಾವದಿ |

ನಿನ್ನ ಅಡಿಯಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವೆ ||

‘ನಿನ್ನ ಬಿಡನವ ಗೈವುದೆನ್ನಯ |

|| ಹಿರಿಯ ಗುರಿಯಯ್ಯ || ೪ ||

ನಿನ್ನ ನೋಟದ ಒಲವನುಣ್ಣುವ |

ನಿನ್ನ ಅಡಿಗಳ ಹುಡಿಯಲಾಡುವ |

ನಿನ್ನ ಮಡಲಲಿ ಮಲಗಿ ನೋಗುವನ |

|| ಸೈವನೆಳಸುವನು || ೫ ||

ಗುಟ್ಟು ತಿಳಿಯದು ಎಶ್ವಲೀಲೆಯ |

ಹುಟ್ಟು - ಕಾವುಗಳಂತ ಹತ್ತದು ||

ನಿಟ್ಟಿನೆತ್ತಲು ಹರಡಿದೊಗಟದ |

|| ಒಟ್ಟು ನಿವಿಹುದು? || ೬ ||

ಸಾಧು - ಶರಣರ ನುಡಿಯನೋದಿದೆ |

ಬೋಧವೇನೂ ಬೆಳಗಲಿಲ್ಲವು ||

ಶೋಧದಲ್ಲಿಯೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಳಲಿತು |

|| ನರನು ಕಂಗಳನು || ೭ ||

ನನ್ನ ಜೀವನು ಬೆಳಕ ಬೇಡುತ್ತ |

ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ಕೊರಗುತ್ತಿರುವನು ||

ನಿನ್ನ ಎಡೆಯಲಿ ಬರಲು ಬಯಸಿಹ |

|| ನೊಂದ ಕಂದನೊಲು || ೮ ||

ಮಳಲ ಮೇಲಣ ಬರಹದಂದದಿ |

ಬಳಗೆ ಸಂಕಲ್ಪಗಳು ಮೂಡುತ್ತ ||

ಮುಳುಗಿ ಅಳಿದರು ಎನ್ನ ಮನ್ನಿಸಿ ||

|| ಕೈಯ ನೀಡಯ್ಯಾ || ೯ ||

ಕೊಣ್ಣೂರ ಹಣಮಂತರಾಯರು

ಬ ರ ದೆ .

(ಮಾರಾ ತನಮಾಂ ಮನಮಾಂ ಭರಿಯೋಚೇ

ಧರಿಯೋಚೇ - ಎಂಬ ಗುಜರಾತಿ ಹಾಡಿನಂತೆ)

ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರ ಪಡಿಗಲ್ಲಂಗಡಿಗ ಗಡಾ ನಿನಗೆಲಾವತಕ್ಕಡಿ ಇನ್ನು

[ಬೇಕೇ?

ಗಗನಗೋಪಾಲನೆ ಅವಿಯಾವ ನೀ ಹಿಂಡಲು ಹಸವಳೆ ಆಕೆ? |
 ಜೀವನ ಕೊಳಲನೂದುವ ದೇವಾ - ಈ ಕಣ್ಣೀರ ಕಿಣ್ಣವೇಕೆ?
 ತಿರುನೆ ತಿರೆಯಾ ಬೊಗರಿಯಾಟಕೀ ಹಮ್ಮಿನ ಹುರಿಹಗ್ಗ ಸಾಕೇ || ೧ ||
 ಧನ್ಯನೆನಿತೊ ನಾ ಹೂನ್ನ ಕಂಬಳಕಾಗದನ್ನೀ ಎದೆಯಿಂದ ಮಾಂಟೆ
 [ಮುಳ್ಳನ್ನ
 ಕನಸಿಗೆ ಕಾಯುವ ಬಯಕೆಯ ಬಯಲಲ್ಲಿ ಮುತ್ತು ಬಿತ್ತನೆ ಯಿಕ್ಕ ಪನ್ನ |
 ಬಾಷ್ಪಬಂಧುವೆ ಸ್ನೇಹಸಿಂಧುವೆ - ಮುತ್ತು ಮುತ್ತಿಂದ ಮೂಳೆವು
 ದೆನ್ನ?

ಅನನ್ಯ ವಾಸಗೆ ಸೊಲದಾನೆಯಾ ದೂಪೆಗೆಂದೆವೆಯ ನಿಗೆನ್ನ || ೨ ||
 ಮಂಚೀಕ್ಷರ ಗೋವಿಂದ ಪ್ಪೆ.

[ಎಲುವ ತಕ್ಕಡಿ-- ಎಲುವಿನ ತ್ರಾಸು, ಅಂದರೆ ಈ ದೇಹವು. ಅವಿ
 ಯಾವ -- ಅವಿಗಿಟ್ಟು ಮಾಡಿದ ಮಣ್ಣಿನ ದನ. ಮುತ್ತು — ಮೌಕ್ತಿಕ;
 ಪ್ರೇಮ: ಮುಪ್ಪು.]

ಮಹಾತ್ಮರ ಉಪವಾಸ.

(ವೀರ ಚೌಪದಿ.)

(ಕಳೆದ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂ| ದ ಭಾದ್ರಪದ ಬಿ| ೫ (೧೮-೯-೨೪) ಯಿಂದ ಆಶ್ವೀಜ
ಶು| ೧೧ (೮-೧೦-೨೪) ಯ ವರೆಗೆ ಥಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಮಾಡಿದ ೨೧ ದಿನಗಳ
ಉಪವಾಸ.)

ಮಂಜಿನೇಕಾಂತದಲಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಹಂಬಲಿಸಿ,
ಹೃದಯ ಕ್ಷುಧೆಯನ್ನೂಡುತ್ತೊಡಲ ಹಸಿವಿಂದಂ,
ಮನದ ರಂಭೆಯ ಗೆದ್ದು, ಶುಕನಾತನನ್ನೊಲಿಸಿ,
ಭಕ್ತಿಗಂಗೆಯ ಭಾರತದ ತೃಣೆಗೆ ತಂದಂ

|| ೧ ||

ಉರುವೇಲೆಯರಳಿಯಾಡಿಯಲಿ ಚಿರಂ ಹಸಿದರೆದಾ,
ಮಾರನಂ ಮುರಿದಾ, ಸಂಬುಧ್ಧನೆಮಗಗ್ಗಂ
ಸಿಬ್ಬಾಣವೊಂದೆ, ತಣ್ಣೆಯರಣ್ಯಮಂ ತಂದಾ,
ತೋರ್ದನರಿಯುಟ್ಟಂಗಿಕದ ಧನ್ಯಮಾಗ್ಗಂ

|| ೨ ||

ಕಟ್ಟೆಳೆಯ ಕುರುಡಿನಲಿ ಬೆಳಕಿನೊಡೆಯನ ಸೋಮ
ವೆಮ್ಮಿದೆಯ ಹರೆಯ ಹೆರಡೆನ್ನೊಳಗೆ ಸಿನದಾ
ನೆಲಸಿರುವ ಸ್ವಾರಾಜ್ಯನೆಮಗೆ ತೋರಿಸೆ, ಯೇಸು
ಯೋರ್ದನಿನ ವನದಿ ನಲವತ್ತು ದಿನ ಹಸಿದಂ

|| ೩ ||

ಅರಬ್ಬರದೆಯರಬಿಂದ ನೊಂದು, ನವಜೀವನವ
ನುಪವಾಸದಿಂದರಸಿ ಹಿರೆಯ ಕಂದರಿಯಿಂ,
ದೇವರಲ್ಲದೆ ದೇವರಿಲ್ಲೆಮ್ಮ ಕಾವನವ
ನೆಂಬ ಸತ್ಯದಿ ಕಂಡನದನರಬರೆರೆಯಂ

|| ೯ ||

ಗುರುಪ, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದಿನದುವೋಷ್ಯದ ಗ್ರೀಷ್ಮ
ದಲಿ, ಧಿಲ್ಲಯಿಂ ಚೆಲ್ಲಿದೀ ಪ್ರೇಮಬೀಜಂ
ನೌದರ್ಯ ತಾಂತಿಯಿಂ ತುಂಬಿ, ಭಾರತದೂಷ್ಯ
ಹಸುರಿಸಲಿ! ಕಾಲನಿದನಾವಗಂ ಮಾಜಂ!

|| ೧೦ ||

ಮಂಜೀಶ್ವರ.

ಗೋವಿಂದ ಪೈ.

[ಮಂಜಿನ ಹಿಮಾಲಯದ. ಶುಕಯೋಗಿಯು ಪರೀಕ್ಷೆ ದ್ರಾಯನಿಗೆ ಶ್ರೀಮ
ದ್ಭಾಗವತವನ್ನು ಹೇಳುವ ದ್ವಾರಾ ಈ ಭಾರತಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಧರ್ಮವನ್ನು
ಪೋಷಿಸಿದನು.

ಉರುವೇಲೆಯೆಂಬುದು ಗಯೆಯಿಂದ ಕೊಂಚ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು
ಹಳ್ಳಿ; ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ
ದುದರಿಂದ ಆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಗಯೆಯೆಂದೂ ಆ ಮರಕ್ಕೆ ಪೋಥಿವೃಕ್ಷವೆಂದೂ
ಹೆಸರಾಯಿತು. ನಿಬ್ಬಾಣ (ಪಾಲಿಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದ) - ನಿರ್ವಾಣ; ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ
ಮೋಕ್ಷ. ತಣ್ಣ (ಪಾಲಿ) - ತೃಷ್ಣೆ, ವಿಷಯಲಾಲಸೆ. “ಅರಿಯೋ ಅಶ್ವತ್ಥಗಿಕ್ಕೋ
ಧಮ್ಮಮಗ್ಗೋ” ಎಂಬುದು ಬುದ್ಧನು ಈ ಸಂಸಾರದಿಂದ ನಾವು ನಿರ್ವಾಣವನ್ನು
ಸೇರಲು ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ಮಾರ್ಗದ ಪಾಲಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯ ಹೆಸರು. ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತ

ದಲ್ಲಿ “ಅರ್ಯಃ ಅಷ್ಟಾಂಗಿಕಃ ಧರ್ಮಮಾರ್ಗಃ” ಅಂದರೆ ಮಾನ್ಯವಾದ ಧರ್ಮದ ಎಂಟು ಬಗೆಯ ಹಾದಿ. (The noble eight-fold path.)

ಜೆಳಕಿನೊಡೆಯ - ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ತಂದೆ, ದೇವರು. ಹರೆ - ಪರೆ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ರೋಗದಿಂದ ಇಳಿಯುವ ತಿಮಿರ. ಸ್ವಾರಾಜ್ಯ - (ಸ್ವರ್ ರಾಜ್ಯ) - ದೇವರ ರಾಜ್ಯ. ಯೋರ್ದನ್ ಎಂಬುದು ಯರೂಸಲೇಮಿನ ಬಳಿಯ ಒಂದು ಹೊಳೆ.

ಅರಬರ (ಅರಬೀಯರ) - ಎದೆಯ ಅರಬು (ಶುಷ್ಕತೆ, ಅಜ್ಞಾನ.) ಹಿರಾ - ಅರಬಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸವಿವದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಗುಡ್ಡ - ಇದರ ಕೆಲದರಿ (ಗುಹೆ)ಯಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.]

ಮ ಹಾ ವ್ರ ತ .

(Sonnet.)

(ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ.)

ತಟ್ಟನೆ ದಧೀಚಿ ಸುರಗೆ ನೀಗಿದಂ ಹುರಿಯ,
ಖಗವ ತಿಬಿ ಪೊರೆದಂ ಸ್ವಮಾಂಸದೆಣೆದಡೆಯಿಂ,
ತಿಖಿಕೇತನಂ ಪದೆದನೆರೆವರಂ ಮಿಕ್ಕರೆಯ,
ನೀಡಿದಂ ನೀಡಕಾಜಾಬಾಲ ಜಡೆಯಂ, |
ಕುರಿಯುಳಿಯುವ ಬೆಸಸಿ ಬುದ್ಧಂ ಮುಖವ ಮುಗಿಸಿದಂ,
ಯೇಸು ಪರರಘವ ಸಲಿಸಿದನೊಡಲ ತೆತ್ತ,

ತೇಗನೆದೆನೆತ್ತರಿಂ ಸಿಕ್ಕರಂ ಮಿಗಿಸಿದಂ,
 ಮೇವಾಡ ಕಾದಳಣುಗನ ಪನ್ನೆಯಿತ್ತು. ||
 ಬಂಧುವಾರನಗಿಂದ ಧರ್ಮಸುತನೇಂ ನಿಜಂ
 ತಾನೀ ಕುಟುಂಬಿಕನ ಹಿಂಸೆಯೆಂದೊರೆಯಾಂ?
 ನಿನ್ನ ತ್ಯಾಗಾಹಿಂಸೆಯಿಬ್ಬ ಗಲಿನೀ ಧ್ವಜಂ
 ಶಾಂತಿ ಹೊದಿಸಿಳಿಗೀಗು ಸೊಸಮಾರೆಯಾ
 ನ್ನಿಂದೂ ನಿನಗಿಟ್ಟನೇ ತುಂಬಲಾ ಎಡೆಯಾಂ?
 ಪ್ರೇಮದಂಡವನಾಂತೆದೆಯಾ! ನಮಿಪೆ ನಡಿಯಾಂ ||---||

ಮಂಜೇಶ್ವರ, }
 ೨೭-೯-೧೯೨೫. }

ಗೋವಿಂದ ಪೈ.

[ಹುರಿ = ಬೆನ್ನೆಲುಬು. ದಡೆ = ತ್ರಾಸು, ಅಥವಾ ತೊಕ. ಶಿಖಿಕೇತನ =
 ಮಯೂರಧ್ವಜ. ಮಿಕ್ಕರೆಯ = (ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ತನ್ನ ದೇಹದಿಂದ ಅರ್ಧ
 ಪಾಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟು) ಉಳಿದ ಅರ್ಧ ಪಾಲನ್ನು. ಉಳಿವು = ಉಳಿಸುವಿಕೆ.
 ಮಖ = ಮಗಧ ದೇಶದ ಅರಸನಾದ ಬಿಂಬಿಸಾರನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಆಜಮೇಧ-
 (ಇದನ್ನು ಆ ಅರಸನಿಗೆ ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸ ಬುದ್ಧನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು.) ತೇಗ್
 ಅಥವಾ ತೇಗ್ ಬಹದೂರ್ - ಸಿಕ್ಕರ ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಗುರುವು - ಈತನನ್ನು
 ಔರಂಗಜೇಬನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಸಿಕ್ಕರ ಧರ್ಮವು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿತು.
 ಪನ್ನೆ - ವೀರಧಾತ್ರಿ ಪನ್ನೆ (ಆರ್ಯಕೀರ್ತಿ - ೧ನೇ ಭಾಗ ನೋಡು) — ಮೇವಾಡದ
 (ರಾಜಪುತಾನದಲ್ಲಿಯ ಚತೋರ್ ರಾಜ್ಯದ) ರಾಣಾ ಉದಯಸಿಂಹನು ಚಿಕ್ಕ

ಕೂಸಾಗಿದ್ದಾಗ ಆತನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಹುಡುಕಿಬಂದವರಿಗೆ ಈಕೆಯು ಅದೇ ಪ್ರಾಯದ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಚಿತೋರ್ ರಾಜವಂಶವನ್ನು ಉಳಿಸಿದಳು.

“ಸತ್ಯಂ ಮಾತಾ ಪಿತಾ ಜ್ಞಾನಂ ಧರ್ಮೋ ಭ್ರಾತಾ ದಯಾ ಸಖಾ | ಶಾಂತಿ”
ಪತ್ನೀ ಕ್ಷಮಾ ಸೂನುಃ ಪದ್ವಿತೀ ಮಮ ಬಾಂಧವಾಃ” - ಎಂಬ ಧರ್ಮರಾಯನ ಈ ವಚನವು ಭಾರತದ ವನವರ್ವದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬಂಧುವರ್ಗದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆಯ ಪಾಪ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಇಬ್ಬಗಲಿನೇ ಧ್ವಜಂ - ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜಗತ್ತೇವೆಯ ಧ್ವಜದ ಪಟಕ್ಕೆ ತ್ಯಾಗವೊಂದು ಬಗಲು, ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನೊಂದು ಬಗಲು, ಮರೆ = ಆಶ್ರಯ; ಮರೆತುಬಿಡುವಿಕೆ. ನನ್ನ ಈ ಧ್ವಜಪಟದ ಪ್ರೇಮವೆಂಬ ದಂಡವನ್ನು ಕೋಲನ್ನು) ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೀನು ನೆಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವೆ; ಈ ನನ್ನ ಜಗತ್ತೇ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಸೈರಿಸಿದ ಹೃದಯವುಳ್ಳವನು.]

ಧ್ವಜಗೀತೆ.

(ಮಾತೃಭೂಮಿ ಜನನಿ ನನ್ನ - ಎಂಬಂತೆ.)

ಮರೆಯಲೆನ್ನಾ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವು ಆತ್ಮದಾ ಜಯಧ್ವಜ |
ಮರೆಯಲೆನ್ನಾ ದೇಶವಾಸ ವಿಜಯವಾರ್ತಾ ವಾಹಕ ||
ನಡೆಯಲೆನ್ನಾ ಆತ್ಮಬಲಿಯು ನಿನ್ನ ತಲದಿ ಪ್ರತ್ಯಹ |
ಅಡಗಿ ಇರಲಿ ನಿನ್ನ ಗೌರವದೊಳು ನಮ್ಮ ಧೀರತಾ

|| ೧ ||

ಮೆರೆಯು ತ್ರಿಗುಣ ರೂಪದಿಂದ ಧರೆಯವಾಸ ಪಡೆಯುತಾ ||
 ಹರಿಸಿ ಭೇದ ಐಕ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಿರದಿ ತೋರಿ ನೆಲಸುತಾ || ೭ ||
 ರಕ್ತದೊಳಗೆ ಹಿಂದುವೂ ಹರಿತ್ತಿ ಸೋಳ್ ಮಹಮ್ಮದಿ ||
 ಶ್ವೇತದೊಳಗೆ ಇತರರಾಗಿ ಸಿತ್ಯಸ್ವೇಹ ಸೂಚಿಸು || ೮ ||
 ಗಗನ ಮೇಘ ಮಗನರಾತ್ರ ಕಿಮಿರದಿಂ ಭಯಂಕರ ||
 ಮಿಗೆ ಪ್ರಚಂಡ ವಾಯು ಬೀಸಿ ಇರಲಿ ಬಹುವಿಪತ್ಕರ || ೯ ||
 ತನು ಮನ ಧನದಿಂದ ನಿನ್ನ ಘನತೆಯನ್ನು ಹಾಡುತ ||
 ಅನುಸರಿಸುತ ಬಂದು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಸೆತ್ತುತಾ || ೧೦ ||
 ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವು ಉಚ್ಚ ಸ್ವರದಿ ಲೋಕದೊಳ್ ಸ್ವತಂತ್ರತಾ ||
 ಸಕಲರೊಳಗೆ ಇರಿಸುವೆವು ಚರಕಸುಖ ಸ್ವಾಧೀನತಾ || ೧೧ ||
 ಶ್ವೇತ ಹರಿದ್ರಕ್ತ ತ್ರಿಗುಣ ಸಿತ್ಯ ಐಕ್ಯದಿಂ ಜಯ ||
 ಮತ್ತೆ ಚರಕ ಜನತೆಯೊಳಗೆ ಸಿತ್ಯ ಸತ್ಯ ಸುಮಯ || ೧೨ ||
 ತಾ. ೧೮-೨-೨೩.

ಮೂಲ್ಕಿ ಮಮನಕುಡುವ.

ವಿ ರ ಹ .

(ವಾಙ್ಮನಿಕ ದೀರ್ಘಾದಿಪದಿ)

ಧನ್ಯಸಿಹ ಸುಖಿ ವಸಂತನು ಬಂದು ಸೌಗಂಧವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲೊಳಗೆ
 ವಸಿಸಿ 'ಇನ್ನೆನ್ನ ಮಾಧುರ್ಯಮಂ ಸಂಪ್ರಸುತ ನೋಹ ಸೌಂದ

ಯಾವನ್ನೀಕ್ಷಿಸಿ, || ತನ್ನಾತ್ಮಸುಖದಿಂದ ಅಲಿಂಗಿಸುತ್ತ 'ಮುಗ್ಧೆ!
ಇನ್ನೇಕೆ? ನೀ ದುಃಖಿನಿ' | ಎನ್ನುತಲಿ ಪ್ರಣಯಮುಂ ಬಿಳಿಸಲ್ಕೆ ಯತ್ನ
ಮುಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಾ ಧಾರಾಣೀ || ೧ ||

ಸೊಗದ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಹಸಿವ ನಯನಗಳಿಂದ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತ
ಅಂತರ್ಯಾದೋಳ್ | ಭೋಗಿಸುವೆನೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಆನಂದಿಸಲಾ
ತನ್ನಾತ್ಮ ಸುಖದಿಷ್ಟೆಯೋಳ್ || ಬೇಗನೆದ್ದಿತು ಹೃದಯದ ತಲತಲದಿಂದ
ದೊಂದು ಸಂತಾಪದ ಜ್ವಾಲೆಯು | ಬೇಗ ಬಿಸುಟಳು ಪೋಹಜನಕ
ನಾಲಿಂಗನನ--'ಇಲ್ಲಲ್ಲ ತನ್ನಾಶೆಯು; || ೨ ||

ಎಲ್ಲಿ ಕಾಣುವೆನ್ನ ಅಂತರ್ಯಾದೊಂದಾಶೆ, ಎಲ್ಲಿಂದಲೀ ಜ್ವಾಲೆ
ಯು | ತಲ್ಲಣಿಸಿ ಎನ್ನದೆಯ ಮೀಲೆರುತ್ತಿದೆ, ಯೆನ್ನ ಮಯ್ಯೊಳೀಕೀ
ಸ್ವೊದವು? || ಮೆಲ್ಲಸೀ ಮೃದುವಾದ ಹೃದಯಮುಂ ನೀಳಿ ದಾರುಣ
ಪೊದನೆಯ ಕೊಡುವುದು | ಎಲ್ಲಿಯದು ವಿರಹಪೈ? ಆರೆನ್ನ ಪ್ರಿಯತ
ಮನು?' ಎಂದಿಳೆಯು ಬಿಸುಸುಯ್ದಳು || ೩ ||

'ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಉಸಿರು ಈ ಕೆನ್ನೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಂಪನು
ತಾಳ್ತುವು | ನಿನ್ನ ಕಂಗಳ ಬಿಳಿಕು ಈ ಹೃದದ್ರುವಂ ಕಾಸಿ ಎನ್ನಾತ್ಮ
ಮುಂ ಸೇರಿತು || ನಿನ್ನ ಕರಗಳ ನಿತ್ಯದಾಲಿಂಗನದ ಬಂಧ ಎನ್ನದೆಯ
ಬಿಗಿದೀರ್ಪುದು | ನಿನ್ನ ಪ್ರಣಯದ ವಚನ ಎನ್ನ ಕಿವಿಗಳ ಸೇರಿ ಆನಂದ
ಮುಂ ಸೂಸಿತು || ೪ ||

ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರದೊಳು ನಿನ್ನ ಗೃಹಿಣಿಯು ನಾನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನಾನೀ
ಪೆನು | ನೀನೆನ್ನ ಭೋಗಿಸುತ, ಪ್ರೀತಿಸುತ, ತೀಕ್ಷ್ಣಿಸುತ, ನೀನೆನ್ನ ಚಿರ
ಸ್ವಾಮಿಯು || ನೀನೆನ್ನ ವಸನರೂಪದಿ ಸುತ್ತಿ ಇರುತ್ತಿರಲು ಇನ್ನೇಕೆ
ಸಂತಾಪವು? | ಇನ್ನೇಕೆ ನಾನಿನ್ನು ನಿನ್ನ ಕಾಣೆನು? ಎದೆಯೊಳನ್ನೇಕೆ
ವಿರಹಾಗ್ನಿಯು? || ೫ ||

ಸಾಧಿಸುವ ಸನ್ಯಾಸಿ ದುಃಖಿಸುವ ಸಂಸಾರಿ ಮೋಹದ್ವ ಪಶುಪಕ್ಷಿ
ಗಳ | ವೇದನೆಯ 'ಹಾ, ಕಾರವನ್ನೆಬ್ಬಿಸುತ ವಿರಹವಾಧವಂ ಧೃವಿಸಿ
ರ್ಪರು, || ಮೋದಿನಿಯು ಈ ರೀತಿ ತನ್ನಂತರದಿ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿಹ ಉತ್ಪಾ
ತದಿಂ | ರೋದಿಸುತ ತನ್ನೊಡನೆ ಲೋಲಿಸುವ ಪ್ರಿಯತಮನ ವಿರಹ
ವಿಂದರಸಿರ್ಪಳು || ೬ ||

ಮೂಲ್ಕಿ ವಾಮನಕುಡುವ.

ಪ್ರ ತು ಮೆ .

ಸಕ್ಕರೆ ಖಜ್ಜರ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಪುಟಾಣಿ |
ಮಿಕ್ಕಿಹ ಸಿಹಿಸುತ ದಿನಿಸೆಲ್ಲವೆಲ್ಲ ||
ಸೊಕ್ಕಿದ ಸಿಗಿಯ ಹಾಲೊಳು ಕಲಸಿ |
ಅಕ್ಕರ ಮಕ್ಕಳ ಮಿದ್ಧು ನಾಡುವರು || ೧ ||

ಪ್ರತುಮಿಯ ಮಾಡುತ ಮಧುತರ ದಿಸಿಸಲಿ |
ಅತಿಶಯ ಮೂರ್ತಿಯ ಮಗುವೆಂಬರಯ್ಯ ||

ಆನೆಯ ದಂತವು ಪಸಿಸೆಯ ಹೊನ್ನ |
ಮಾಣಿಕ ಮತ್ತು ಪೈಡೂರ್ಯವು ನೀಲ ||
ಜಾಣರು ತೇದಿನ ತಿಂಗಳ ಬೆಳಕಲಿ |
ಬಾನದ ಹತ್ತಿಯೊಳದ್ದಿ ತಿದ್ದುವರು || ೨ ||

ಪ್ರತುಮಿಯ ಮಾಡುತ ಮಧುತರ ದಿಸಿಸಲಿ |
ಅತಿಶಯ ಮೂರ್ತಿಯ ಮಗುವೆಂಬರೈಯ್ಯ ||

ನಗುವಿನ ದಾರಕೆ ಪೋಣಿಸಿ ಕಣ್ಣಿನಿ |
ಸೊಗಸಿನ ಕಂಠಗೆ ಬಿಡಿಸುಡಿ ಚುಂಬನ ||
ಬಗೆಬಗೆಯಾಟದ ಹವಳಗಳೊತ್ತಲು |
ಚಿಗಿವುದು ಪ್ರತುಮಿಯ ಕೊರಳ ವತ್ತೊತ್ತಿ || ೩ ||

ಪ್ರತುಮಿಯ ಮಾಡುತ ಮಧುತರ ದಿಸಿಸಲಿ |
ಅತಿಶಯ ಮೂರ್ತಿಯ ಮಗುವೆಂಬರೈಯ್ಯ ||

ತಂತ್ರಿಯ ನೆನಹಲಿ ಸಂತರಃ ಮಕ್ಕಳ |
ಮಂತ್ರದ ರೂಪಕೆ ತಿದ್ದಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ||
ಯಂತ್ರಗಳೆನಿಸಿ ಸ್ವತಂತ್ರರು ಮಕ್ಕಳು |
ಸಂತರ ಕುಲಸಂತ್ರಾತರಾಗುವರೈ || ೪ ||

ಪ್ರತುಮಯ ಮಾಡುತ ಮಧುತರ ದಿನಿಸಲಿ |
ಅತಿಶಯ ಮೂರ್ತಿಯ ಮಗುವೆಂಬರೈಯ್ಯ ||

ಶ್ರೀ| ಹೊಯಿಸಳ

ಭಂ ಡಾರ .

(ಭಾಮಿನಿ.)

ಅರಳಿ ದಳದಳ ಸುರಿಯೆ ರಜಕಣ |
ಹರಿಯೆ ಮಧುರಸ ಮೆರೆಯೆ ದುಂಬಿಯಾ ||
ತಿರುಳ ಭಾವಕೆ ಹರಿಯೆ ವೀರ್ಯವು |
|| ಗೂಢತರದೊಳಗೆ ||
ಹೊರಗಣಾರ್ಥಿಕ ಸರದಿ ಕಳೆಯಲು |
ಇರದು ಮಧುರಸ ವಿರದು ಶುಭರಜ ||
ವಿರದು ರಂಗಿನ ವೆಂಪದಾವದು |
|| ಬಲಿಯೆ ಭಂಡಾರ || ೧ ||

ಹೊರಳಿ ಧೃಜಪಟ ಸುಳಿದು ಹೊಂಬೆಗೆ |
ಹರಿದು ಹೊಗಳಿಕೆ ಮೊರೆಯೆ ಕವಿಗಳಾ ||
ಭರತ ಭುವಿಯಲಿ ವೀರ್ಯ ಹರಿಯಿತು |
|| ತಿರುಳಿನಂತರಕೆ ||

ಹೊರಗಣಾರ್ಥಿಕ ಸರದಿ ಕಳೆಯಿತು |
 ಇರದೆ ಹೊಂಬೊಗೆಯಿರದೆ ಹೊಗಳಿಕೆ ||
 ಸುರುಳಿ ಧ್ವಜಪಟ ಸುರುಟ ಭವಸುತು |
 || ಬಲಿತು ಭಂಡಾರ || ೨ ||

ನಾಡ ಹೃದಯವು ನೊರಗಿ ಸುರುಟಿದೆ |
 ಆಡುವಾ ಕಳೆಯಿಲ್ಲ ನೊಗದಲಿ ||
 ನೋಡೆ ನೆಂಬೊಡೆ ನೆಳಲ ಕಾಣೆನು |
 || ಪೂರ್ವ ಶುಭಯುಗದ ||
 ನಾಡು ಬಲಿತಹ ಬೀಜ ಕೋಶವು |
 ಬೀಡು ಪೂರ್ವದ ಬೀಜ ಭಾಗ್ಯಕೆ ||
 ನಾಡು ನೊರಗಿದ ನಾಡು ನಮ್ಮದು |
 || ಬಿರಿನ ಭಂಡಾರ || ೩ ||

ವ್ಯಾಸನಾ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ನೊದಲಾ |
 ದೇಸು ಕವಿಗಳು ವಕ್ತಿ ತೂರುತ ||
 ಭಾಸುರಾತ್ಮಕ ಭಾವವೆಲ್ಲವ |
 || ಕಾವ್ಯ ಕಣಜದಲಿ ||
 ಎಸನಿಟ್ಟರು ಯೋಗನುರ್ಮದೊ |
 ಳಾನುಯೋಗದ ಸುಗ್ಗಿ ಕಳೆಯಿತು ||

ಈ ಸುಕಾವ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಕೇಳಿರಿ |

|| ರತ್ನ ಭಂಡಾರ || ೪ ||

ಜಂಬುದ್ವೀಪವು ಬಿರಿವ ಬೊಕ್ಕಸ |

ನಂಬಿ ನಂಬಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಗ ||

ಳೆಂಬ ವೋಟೆಗಳೆಲ್ಲ ಬಿರಿವಪು |

|| ನಾಳೆ ಶುಭಯುಗಕೆ ||

ಹಂಬಲೇತಕೆ ಅಳಿದ ಭಾಗ್ಯಕೆ |

ಇಂಬುಗೊಟ್ಟರೆ ಬರುವ ಯೋಗಕೆ ||

ನಂಬಿ ಹೃದಯವು ನಿಮ್ಮದೆಲ್ಲವು |

|| ಬಿರಿವ ಭಂಡಾರ || ೫ ||

ಶ್ರೀ| ಹೊಯಸಳ.

ಪ ರೆ ಯ .

(ಅಥವಾ ಹೊಲೆಯು.)

(ಭಾಮಿನಿ.)

ಹೊನ್ನಯುಗಳ ನೆನಹ ನೆನೆಗಳ |

ಮುನ್ನ ಮಡರನೆ ಕಂಟ ಕಾಳಿಯು |

ಬನ್ನ ಬಡುವರ ಪರೆಯ ರೆಂಬರ |

|| ತುಳಿದ ನೆನಹರದೆ ||

ಕಣ್ಣಿನೀರಿನ ಚಿರಪ್ರವಾಹಕೆ |

ಮುಣ್ಣು ಸಡಲಿರ ಲುರುಳೆ ಸುಖತರು !

ಕಡ್ಡೆ ಗಜ್ಜರಿ ಯೇಕೆ ವೈಚ್ಛನ |

|| ಛಾಟಿ ಹಾರುತ್ತಿರೆ ||

ಶುಚಿಯು ನಗುತ್ತಲೆ ಹಿಂದೆ ಬರ್ಪಳು |

ಉಚಿತ ಮಾರ್ಗವು ತನಗಿದೆನುತ್ತಲೆ |

ಸಚಿವ ಹೊಲೆಯನು ಹಿರಿಯ ಪರೆಯನು

|| ಹೊರಟು ನಿಂದೆಡೆಗೆ ||

ಸಚಿವ ಬಾ ಧರೆಯೆಲ್ಲ ವಳೆಯುವ |

ಶುಚಿಯ ಜಾಹ್ನವಿ ಹರಿದು ತ್ರೀಹರಿ |

ಗುಚಿತ ದಾಸನವಾಗಲೀಧರೆ |

|| ಪರೆಯ ಬಾ ಧೋರೆಯೆ ||

ಚಿಗುರಿ ಬೆಳೆಯದ ಮನಗಳಿಲ್ಲವೆ |

ಚಿಗಿದು ವುರಿಯದ ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ |

ವ್ಯುಗದ ಗವಿಯೊಲಾ ಹೊಲಸನಿಟ್ಟಿದೆ |
|| ಹೊಲೆಯನಿಲ್ಲದೆ ||

....

ನಗುವ ತಾಣವ ಕಂಡೆಯಾದರೆ |
ಹೊಗೆಯು ಸುತ್ತಿರೆ ಜಗದ ಕಳೆಯನು |
ಅಗೊಗೊ! ಹೊಲೆಯನ ಹೆಜ್ಜೆ ಹರಿದಿದೆ |
|| ನಾಡಿಸುದ್ಧ ರಕೆ ||

....

ತವಕೆ ಏಡದಿರು ಧರೆಯ ದೂರಿಗೆ |
ಭವದ ರಜದಲಿ ಹೊರಳೆಯಾಳುವ |
ಜನರ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾರಣ |
|| ರೆನಿಸಿ ಬಾಳುವಣ ||

ಭವದ ನೆಂಜನು ಕುಡಿದು ಕಾಯ್ದನ |
ತವನ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನು |
ಭವಣೆಯನ್ನದಲವನ ಸೃಷ್ಟಿಯ |
|| ಶಾಶ್ವತನಾಡಿದನ ||

....

ನಾಡಗುವರರ ಮಾಡೆ ಪರರನು |
ನೋಡು ನೋಡವು ಹಿರಿಯರಾರ್ಜನೆ |
ಖೋಡಿ ಖೂಳರ ಸೇರುತಿರ್ಪವು |

|| ಇಹಕೆ ಪರಕಿರದೆ ||

ಮಾಡದಿರು ಹುಲು ಮನುಜ ಭೇದನ |
ಆಡದಿರು ಪರಪರೆಯ ನೆನುತಲೆ |
ನಾಡ ಮಂಗಳಕಾರಿ ನಿನ್ನನು |
|| ದೂರದೂರನುವ ||

ಶ್ರೀ ಹೊಯಸಳ.

ನೆ ನ ವ ರಿ ಕೆ .

ಸಾಂತ್ಯಾರು ತಿಲಕಾಶ್ರಮ.

ಎರಿ ಗಗನ ತಲಕೆ ಪಡ್ಡೆ |
ತೇರತೆರದೆ ಕಣ್ಣ ತಡೆಸಿ |
ದೂರದಿಂದೆ ಮಾನವ ಸೆಳೆವ ಭೋಗಿ ದ್ರುಮಗಳಂ |
ಸೇರಿ ಸೊಗವ ಬೀರುತಿರ್ಪ ಗುಳ್ಳುಲತೆಗಳಂ || ೧ ||
ನಲಿಯುತಿರ್ಪ ಶುಕಗಳಿಂದ |
ಉಲಿಯುತಿರ್ಪ ಪಿಕ್ಕಗಳಿಂದ |

ಬಲನ ಬೀರ್ವ ನನಕಪೋತ ವೃಂದದಿಂದಲಿ |
ಬಲದೆ ಕರೆವ ಝಿಲ್ಲಿಕೆಗಳ ತಿಳ್ಳಿನಿಂದಲಿ || ೨ ||

ಪಂಜೆ ಪೈರ ಹೊಲಗಳಿಂದ |
ಸುತ್ತಲೆಸೆವ ಬನಗಳಿಂದ |
ಹತ್ತಿ ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಕೆಗಳುದ್ಯಾನದಂದದಿ |
ಉತ್ತಮಾಂಗ ನೆತ್ತಿ ನೆರೆವ ಕಟ್ಟಡಂಗಳಂ || ೩ ||

ಇನಿತು ಸೊಗದ ಸುಗ್ಗಿಯಲ್ಲಿ |
ಜನನಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾಡಿಲಿನಲ್ಲಿ |
ಮನಕೆ ಕಾಂಕಿಯಾನ ವಾತಾವರಣ ಮಾಧ್ಯದಿ |
ಜನುನು ಭುವಿಯ ಮುಕ್ತಳನ್ನು ಮಾಳ್ವಧ್ಯೆಯಾದಿ || ೪ ||

ತಿಲಕವಂ ಲಲಾಟದಿಂದೆ |
ತಿಲಕನಳಿದ ದುಗುಡದಿಂದೆ |
ತಿಲಕ ಜನನಿ ಮಾಸೆ ತಿಲಕನಮಲ ತೇಜವಂ |
ತಿಲಕದಂತೆ ನೆರೆಸಲೆಳಸುವತುಳಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂ || ೫ ||

ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕ ವರನ |
ಏಕ ವತ್ಸರಾಂತ ದಿನದ |

ಶೋಕ ಮುಖತನಂತ ಹೃದಯಾಂಬುಜದೊಳೇರಿಹ |

ಏಕಧ್ಯೇಯ ರೂಪಮಿದುವೆ ತಿಲಕನಾಶ್ರಮ || ೬ ||

ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.

ಗೂ ಡಿ ನ ಗಿ ಳಿ .

(ಕುಸುಮ ಪಟ್ಟಿ)

ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಕಾಡಿಸೊಳು |

ಗಿಡಗಿಡವನೇರುತ್ತ |

ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳಗೂಡಿ ಲೇಲಿಯಿಂದ ||

ಬಿಡದೆನುಣ್ಣು ರಪಾಡು |

ತಡವಿಯೊಳಗರೆಬಿರಿದ |

ಜಡವಿಗತ ಹೂವುಗಳ ಬಳಿಯೊಳಾಡೀ || ೧ ||

ಹೊಂಬಣ್ಣ ದಿಳ ಬಿಸಲಿ |

ನಂಬರದಿನೇಸರನು |

ತುಂಬಿ ಖರಕರಗಳಿಂದೊಲಾಡಲೂ ||

ದುಂಬಿಗಳು ಬಂಡುಣಿಯ |

ನುಂಬುದಕಮನ ವೋತು !

ಹಂಬಲಿಸದೊಡಲಿನಿಂದೊಡುವುದನೂ || ೨ ||

ನೋಡಿ ಮರಿಗೂಡಿ ಕ |
 ಟ್ಟಡವಿಯಲಿ ನಲಿದುಲಿದು |
 ಪಾಡಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದಾಡಿದರಗಳಿಯೂ ||
 ನಾಡಹೊಕ್ಕು, ಮರಳಿ |
 ಕಾಡ ಸೇರದೆ ಅಲ್ಲ |
 ಗೂಡಸೇರಿತು; ಬಳಿಕ ಚಿಂತಿಸಿದುದೂ || ೩ ||

ಮೂಡಣವಿ ಮುಂಬೆಳಗು |
 ಗಾಡಿನೆತ್ತಾಡಲಿದೊ |
 ಬಾಡೆ ಕುನಲಯ ಪುಷ್ಪ ಕಮಲವರಳೇ ||
 ನಾಡಗುಡಿಯೊಳು ಗಂಟೆ |
 ಬಿಡದೆ ಬಾಜಿಸುತಿರಲು |
 ಮೂಡಹಾಡನು ಪಾಡಿ ನಲಿದಾಡಿದೇ || ೪ ||

ಎಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದಮದು? |
 ತಲ್ಲಣಿಸೆ ಮನವನ್ನು |
 ಪುಲ್ಲ ಸೇತ್ರದಿ ಪಾದಪದ ತೆರದೊಳೂ ||
 ಚೆಲ್ವ ಭೂರುಹದಲ್ಲಿ |

ಒಳ್ಳಿತನು ನಾ ಹಾಡಿ |

ಮೆಲ್ವಾತಿನಿ ಮೆರೆದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಲ್ಲ?

|| ೫ ||

“ಗಣಪತಿ.”

ಮಗಂಗೆ ಹೇಳಿದ ಬುದ್ಧಿವಾದ; ಹೊನ್ನಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿ.

ಹಾಲಕಂಡೂಡೆ ಬೆಕ್ಕು ಕೂಳಕಂಡೂಡೆ ನಾಯಿ ಬಾಲವಲ್ಲಾಡಿ
ಸಂತೆ | ಬಾಳಿದೆ ಬದುಕಿದೆ ಮೇಲಾಗಿರ್ಪಂದಿಗೆ ಜೋಲಿಪ್ಪರೆಲ್ಲಾ
ನಿನ್ನಾ || || ೧ ||

ಹೊನ್ನಧರ್ಮದೆ ಕೂಡಿಯುಣ್ಣು ಲೋಕದ ಬೇರ ಹೊನ್ನಿದೆ
ನೆಡದಪ್ಪುಗು | ಹೊನ್ನಿಲ್ಲದವನನ್ನು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡರ್ತನ್ನಣ್ಣತ
ಮ್ಮಂದಿರೆಂದೂ || || ೨ ||

ಇರುಳುಹಗಲು ನಿದ್ದೆಬರೆದೆ ಮುನ್ನೂರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿ
ರ್ದೆನು | ತೆರೆದು ನೋಡರ್ಕಣ್ಣ ಕರೆಯವಾತಾಡರ್ಯೆ ತಿರಕೆನ್ನ ಕರ
ಕೇಳಯ್ಯಾ || || ೩ ||

ಬಂಧು ಬಾಂಧವರ ಸಂಬಂಧಗಳೆಲ್ಲ ಕೈ ಕುಂದಾಗೆ ಕಣ್ಣುಟ್ಟಿಗೆ |
ಬಂದಿಷ್ಟು ಕಾಣಿಂತೆಂದು ಕೈ ಬಿಡಬೇಡ ಬಂದ ಸಂಕಟಕ್ಕೆವರಾ || ೪ ||

ನಾಯಿ ಕಚ್ಚುವುದೆಂದು ನಾಯ ಕಚ್ಚುವುದುಂಟೆ ಮುಯ್ಯಿಗೆ
ಮುಯಿ ಮಾಡುವ | ನ್ಯಾಯನ ಬಿಟ್ಟು ನಾರಾಯಣಗರ್ವಿಸು ಸಾಯ
ವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರು || ೫ ||

ಮುನ್ನೂರು ಶಿವರಾಮಯ್ಯ.

ಒಂ ದು ಹಾಡು .

ತಾಯಿಯ ರೂಪದ | ನಾಯೆಯ ಕಿಳಿಯದೆ |
ಸಾಯುವ ದಾರಿಯ ಕೈಕೊಂಡು ||
ಮಾಯಾ ಜನರನಿ | ಕಾಯವು ಮೋಹದೆ |
ತಾಯಿಯ ಭೋಗವ ಬಯಸಿದುದು || ೧ ||
ಕರಿಯದು ಸೋಂಕಿಗೆ | ಹರಿಣಿಯು ಗಾನಕೆ |
ಮರಿದುಂಬಿಯು ತಾ ಪರಿಮಳಕೆ ||
ಉರಿಗೆ ಪತಂಗವು | ಮರಿಪಾನ್ಯಾಳಕೆ |
ಪರಿ ಪರಿ ಭೋಗಕೆ ಖಳರಿವರು || ೨ ||
ಸಾಗರ ವಸನನ | ಬೇಗನೆ ಸೆಳೆದೆದೆ |
ಭಾಗದ ತಾರಾ ಸರ ನೋಡಿ ||
ಕೂಗುತ ಹಾರಿದ | ರಾಗಸಕಾಗಲೆ |
ಭೋಗದ ಲಾಲನೆಯೇರಿದುದು || ೩ ||

ಸಲ್ಲದ ಗುಟ್ಟುಗ | ಳ್ಲನ ಬಿಚ್ಚುತ |
 ಮೆಲ್ಲನೆ ಜನನಿಯ ವಶಗೊಳಿಸಿ ||
 ಬಲ್ಲಿದರಾವೆಂ | ದೆಲ್ಲರ ಬಾಯೊಳು |
 ನಿಲ್ಲುವೆವೆಂದರು ಖಳರವರು || ೪ ||

ತೋರುತ ಲಡಗುತ | ಸಾರದ ಬೆಡಗನು |
 ಭೂರಿಯ ಜಾಲದೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತ ||
 ಘೋರಾಕಾರದ | ಮೇರೆಯ ಮಾರುತ |
 ಮಾರಿಯು ಎದ್ದಳು ಕ್ರೋಧದಲಿ || ೫ ||

ರಕ್ತದ ನದಿಗಳು | ರಕ್ತದ ಸಾಗರ |
 ದಿಕ್ತಟವೆಲ್ಲವು ರಕ್ತಮಯ ||
 ಶಕ್ತಿಯು ಏರಿತು | ರಕ್ತನ ಕುಡಿದಳು |
 ಭಕ್ತರು ಬೆದರಲು ಜಗದೊಳಗೆ || ೬ ||

ನಡುಗಿತು ಭೂಮಿಯು | ಜಡಧಿಯು ಉಕ್ಕಿತು |
 ಬಡಬಾನಲವೆದ್ದಿತು ಜಗದೆ ||
 ಕಡುತರ ರೋಗಗ | ಆಡಿಗಡಿದ್ದವು |
 ಬಡಜನರೆದೆಯೊಳು ಮರುಗಿದರು || ೭ ||

ಮಾತೆಯು ಕೂಗಿದಳು | ಭೂತಳಕಚ್ಚರಿ |
 ಮಾತೆಯು ನೃತ್ಯದ ಹೊಸಪರಿಯು ||

ಮಾತೆಯ ಕೊರಳೊಳ | ಗಾತಾರಕೆಗಳು |
ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲದೆ ನಗುತಿಹವು || ೮ ||

ಬಾಲಕನವ ಪ್ರ | ಹ್ಲಾದನ ತೆರದಲಿ |
ತಾಳಿದ ಧೈರ್ಯವ ಮುಂದರಿದ ||
ತಾಳೊ ಮಾತೆಯೆ | ತಾಳಲೆ ಶಾಂತಿಯಾ |
ಹೇಳಿದ ಶಾಂತಿಯ ನುಡಿಗಳನು || ೯ ||

ಮಾತೆಯ ಹೃದಯದಿ | ಪ್ರೀತಿಯು ಹುಟ್ಟಿತು |
ಮಾತೆಯು ಶಾಂತಿಯ ಧರಿಸಿದಳು ||
ಮಾತೆಯ ಕೊರಳೊಳ | ಗಾತಾರಕೆಗಳು |
ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲದೆ ನಗುತಿಹವು || ೧೦ ||

ಹಿ. ರಾ.

ಭೀಷ್ಮನ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪೂರಣ

ಅಥವಾ

ಭಗವಂತನ ಭಕ್ತವಾತ್ಸಲ್ಯ.

|| ಕಂದಂಗಳ ||

ತ್ರೀರಮಣಿ ಮನೆ ಸುಸ್ಥಿತ |

ಪೇರುರನುರುದೋಷದೂರನಂದುಂ ಪೂಣಿರೆ ||

ಭಾರತದಾಹವದೊಳ್ ತಾಂ |

ಪಾರುಂಬಳೆ ಪಿಡಿಯೆನೆಂದು, ಬಳಿಯಂ ಧೂರದೊಳ್ || ೧ ||

ಕಾಲಂ ಕಟ್ಟುಗ್ರದೆ ಕರ |

ವಾಳಮನಾಂತಿರದೆ ಸದೆವನೋ! ಮೇಣಾ ವರ ||

ಶೂಲೆಯೆ ಲಯಕಾಲದೆ ಜನ |

ಜಾಲಮನುಗೊತ್ತಿ ಬಹನೋ! ಪೇಳೆನೆ ಭೀಷ್ಮಂ || ೨ ||

ಭೂರಿ ಬಲಂಗಳನುಂ ನೈವ |

ವಾರಮನುಂ ಬಿಡದೆ ಕಡಿಯುತಾಗಳೆ ಯಮನಾ ||

ಗಾರಮನೊಳವುಗಿಸುತ ಜನ |

ವಾರಿಧಿ ಭಯಗೊಳೆಯಮೋಘ ಶೌರ್ಯದೆ ಪೂಯ್ದಂ || ೩ ||

ವಿರಾಗ್ರಣಿ ಪಾರ್ಥಂ ಕಡು |

ಶೌರ್ಯೋತ್ಸಾಹದೆ ವಿಶೇಷ ಕೌಶಲದಿಂದಂ ||

ಕೂರಲಗಂ ಎದೆಗಾಣಿಸಿ |

ಪೋರಲದೇಂ ಭೀಮ ಭೀಷ್ಮನದ ಲೆಕ್ಕಿಸನೇ? || ೪ ||

ಅವಗಮಂಬಂ ತೊಡಚುವ |

ನಾವಗನಾರ್ದಸುವ ವಿಶಿಖಮೆಂಬುದ ಮನದೊಳ್ ||

ಭಾವಿಸಲಸದಳಮನೆ ಭಟ |

ದೇವಂ ನರನಂ ವಿಭಾಡಿಸಿದನಾಹವದೊಳ್ || ೫ ||

ನೊಂದಂ ನರ ಸುಣ್ ಮೂರ್ಛಗೇ |
 ಸಂದಂ ತೇರತಿರನೆಂದಾ ತಿರುಗಳ್ ತೇಜಿಗ ||
 ಳಂದಂ ಗಿಡೆ, ವಾತ್ತಂ ಮಗೆ |
 ಸಂಧಿಸಿದಂ ಕೋಲಸಾಲ ಗೋವಿಂದಂಗಂ || ೬ ||

ಕೂರಲಗುಂ ನಾಂಟಲ್ ಘಣೆ |
 ಗೋರಂತಿರದೊಡನೆ ನೊಂದು ಬೆಂದುಂ ಬಗೆಯೊಳ್ ||
 ಭೂರಿಕ್ರೋಧಮನಾನುತೆ |
 ಶ್ರೀರಮಾಣಂ ತಾಂ ತುಡುಂಕಿ ಚಕ್ರಮನಾಗಳ್ || ೭ ||

ಈಗಳೆ ಭೀಷ್ಮನ ಜೀವನ |
 ನೀಗಿಪೆ ಜಗಮಲ್ಲ ದಹಿಪೆನೆಂದುಂ ಭರದೊಳ್ ||
 ಯೋಗೀಂದ್ರ ವಿನುತ ಚಕ್ರಮ |
 ನಾಗಳೆ ತಾಂ ಕಳುಪಲೆಂದು ನಿಂದಂ ರಥದೊಳ್ || ೮ ||

ಸಲವಿಂದೀಕ್ಷಿ ಸಿ ಭೀಷ್ಮಂ |
 ಘಳಿಲನೆ ತಾನಿಳಿದು ರಥಮನೆರಗುತಲೆಂದಂ ||
 ನಳಿನಾಕ್ಷ ನೇನಿದೇನಿದು! |
 ಛಲಮೈ ನೀನೆನ್ನ ಕೊಲೈನೆಂದುಂ ಬಗೆವೈ || ೯ ||

ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಕಾರಣ! |
 ಕಷ್ಟಮದೇಕಯ್ಯ ಕೊಲಲು ಚಕ್ರಮದೇಕೆ? ||

ಇಷ್ಟೇಂ ಸಾಹಸ? ಗುಬ್ಬಿಯ |

ಹುಟ್ಟಣಗಿಸಲೇಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಬಾಣ ಮಮೇಯಂ

|| ೧೦ ||

ಆದೊಡದೇಂ ಚಕ್ರದೆ ಹೊಡೆ |

ಮಾಧವ! ನೀಂ ಮನದಿ ಬೇರೆ ಬಗೆಯಲ್ಲೇಡಾ ||

ಶ್ರೀಧರನೇ ನಿರತಂ ತವ |

ಪಾದಾಂಬುಜ ಭಕ್ತನೆನ್ನ ಮುಟ್ಟುಗೆ ಯದುತ್ತಾಂ

|| ೧೧ ||

ಹರಿಸಿನ್ನ ನಾನು ಸುಧೆಯಂ |

ಭರದಿಂದೀಂಟುತಲದಾವಗಂ ಸಂತಸದೊಳ ||

ಗಿರೀತಿರ್ಪುದಿದುಂ ನಿಜಮಾ |

ಗಿರೆ, ನೀನಾರ್ಥಿಟ್ಟ ಚಕ್ರಮೆನ್ನಂ ಮುಟ್ಟಂ

|| ೧೨ ||

ಮಿಗೆ ತವ ಪವಿತ್ರ ನಾಮಂ |

ಬಿಗಿದಿರ್ದಾ ವಜ್ರಕವಚದಂತಿರೆ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ||

ನಗಧರ ಸುದರ್ಶನಮ್ಮದ |

ನುಗಿಯಲ್ ಬಲ್ಲದೆಯದೇಕೆ ಪೌರುಷ? ಬಿಡು ನೀಂ!

|| ೧೩ ||

ಹೇ ದೇವ! ಕಳುವು ಚಕ್ರಮಾ |

ನೀ ದೋಷಿಯ ಕೊಲ್ಲಲೆಂಡು ಮಾದೊಡದುಂ ತಾ ||

ನೀ ದೇಹದ ನವಿರೊಂದಂ |

ಸಾಧಿಸಿ ಕೀಳಲ್ ತವಪನ ಸೇವನೆಲ್ಲಂ

|| ೧೪ ||

ವರ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಾಗ್ರಾಹಿ |
 ಸುರುಚಿರ ಗುಣ ಭರಿತ ಭಿಷ್ಣುನಿಂತೆನೆ ಕರುಣಾ ||
 ಭರಣಂ ಕ್ರೋಧೋದ್ರೇಕಮಾ |
 ತೊರೆದುಂ ನಸುನಗುತೆ ತೇರನೇರಿದನೊಲವಂ || ೧೫ ||

ಹರಿಯಂ ಹವದೊಳು ಚಕ್ರಮಾ |
 ನಿರದಾಂ ಪಿಡಿವಂತೆ ಮಾಳ್ವೆನೆಂದಂತೆಸಗಿದ ||
 ವರಗುಣಿ ಭಿಷ್ಣುನ ಸಾಹಸ |
 ದಿರಮೇಂ ಕೇವಳಮೆ? ಸುಗುಣದೇಶ್ವರ ಕಿರಿದೇಂ? || ೧೬ ||

ಭಾರತ ಧಾರದೊಳು ಚಕ್ರಮಾ |
 ನಾರಿಂಗುಂ ಪಿಡಿಯೆನೆಂಬ ಮಾತಂ ಮುರಿದುಂ ||
 ಶೌರಿಯಾ, ಭಕ್ತನು ಪೂಣ್ಣದ |
 ಪೂರೈಸಿದನನುನಾ! ಶರಣ ಕರುಣೆಯವನಿತೋ!! || ೧೭ ||

ಸುರತ್ಕಲ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್.

ಅ ತ್ಮ ಯ ಜ್ಞಾ .

ಅತುಲಭೂಜುಲ ಭಿಮಸುತನೊರ್ಧ್ವಕೇಶಿ ತಾ |
 ನತಿಗರ್ವದಿಂದಂದು ಕಡಲ ಕರೆಯೊಂದರಲಿ |

ಯತಿದಿಂಘವಹ ತನ್ನ ಪದನೊಂದನಿರಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದನಿನ್ನೊಂದುದ
ಡದಿ ||

ಜತನದಿಂದಿಟ್ಟೊಂದು ಲಿಡ್ಗವಂ ನುಸೆನ ಸಂ |
ಗತಿಯನಾ ಲೋಕಲಿಲಾಲೋಲನೀಕ್ಷಿಸುತ |
ಕ್ಷಿತಿಸುರನ ಪೇಶನುಂ ತಾಳ್ವ ಬಂದೀ ತೆರದೆ ಗೈವುದೇಕೆಂದೂರೆ
ಯಲು || ೧ ||

ಭಾರತಮಹಾಹವಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗುತೆ ಮುಂದೆ |
ಮೈರಿವಂಶಕುಠಾರನೆನಿಸಲೆಸಗುವೆನೆನಲ್ |
ನಾರಾಯಣಂ ಕೇಳಿದಂ ಪೋರನೀ ಗೈವುದೆನೆಂದು ಭೀಮಜನೊಳು ||
ವೀರನಾಗಲ್ಲದ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮಕೈ ಕಾ |
ಕೂರಾದ ಕತ್ತಿಯಿಂ ಕಡಿಯಲಾಗೇನೆಂಬೆ |
ಭೂರುಹದೆ ಸಾರ್ಥಪಂಚಕ ಪತ್ರಗಳನುಳಿದು ಮಿಕ್ಕಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಬೀಳಿ
|| ೨ ||

ಏನಿದೈ ವೃಕ್ಷದೊಳು ಸಾರ್ಥಪಂಚಕಪರ್ಣ |
ಕಾಣುವುದು ಪೇಳೆಂದು ಹರಿಯು ಕೇಳಿದ ನುಡಿಗೆ |
ತನ್ನ ಪಿತೃವರೂಳವರು ಮುಂದಿನಾಹವದಿ ಕೃಷ್ಣನೆರಡೂ ಕಡೆ
ಯೊಳು ||

ಸಾನುರಾಗವ ತೋರ್ಪನದರಿಂದ ಕೌರವರ |
ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆವಾಗ ರಿಪುಪಕ್ಷಾರ್ಥದಾ ಹರಿಯು |

ಪ್ರಾಣಾರ್ಥಗೈದೆನ್ನೂ ಪಕ್ಷಾರ್ಥದಾ ಹರಿಯ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥವನ್ನೂ
ಸುವೆ || ೩ ||

ಮೇಲೆ ನೋಡೆಂದಿನಲೂ ಕೃಷ್ಣನಾ ವೈರಿಕುಲ |
ಕಾಲಭೀಮಜಘ್ನಿತಿ ಬಹುದೆಂದು ಭಯದೊಳಾ |
ಪೇಳೆಯೊಳೆ ಧರ್ಮಜನ ಬಳಿ ಸರಿದು ಸಮರದೊಳಾ ಗೆಲುವುದಕೆ ನರ
ಯಜ್ಞನ ||

ಕಾಲಗಳೆಯದೆ ಮಾಡಬೇಕದಕೆ ಕಾಯದೊಳಾ |
ಮೇಲೆ ರೋಮಗಳೆದ್ದ ಕೆಂಗಣ್ಣು ಕೆಮ್ಮಾನೆ |
ಯಾಳಾಗಬೇಕೆನಲೂ ತಕ್ಕವನ ತರುವುದಕೆ ಧರ್ಮ ತಮ್ಮನೊಳುಸಿ
ರಿದ || ೪ ||

ಭೀಮನಾ ಸಂಗತಿಯನೂರ್ಧ್ವಗೇತಿಯೊಳೊರೆಯೆ |
ಪ್ರೇಮಾದಿಂದಲೆ ತಾತನಾಜ್ಞೆಯಂ ನಡೆಸುವರೆ |
ಭೂಮಿ ಯೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಿ ಸಿಕ್ಕದಿರಲೆಂದು ದಿನ ವೊಗ ತೊಳೆಯು
ತಿರಲು ಜಲದೆ ||

ಕಾಮಿಸಿದ ಲಕ್ಷಣಗಳ ತನ್ನೊಳೆ ಕಂಡು |
ಕಾಮಜನಕನ ಕಪಟಕಾರ್ಯಮಂದರಿತೊಡಂ |
ಸೌಮನಸ್ಯದಿ ಜನಕನಾಜ್ಞೆಯಂ ಪಾಲಿಸಲು ನಿಜತನುವನೀವೆನೆಂದು
|| ೫ ||

ವೈರಿಗಜಹರಿಯೂಧ್ವಂಸಕೇತಿಯವ ತನ್ನಾಶ |
 ರೀರವಂ ಭಾರತೋದ್ಧಾರಯಚ್ಛಾಹುತಿಗೆ |
 ಧಾರೆಯೆರೆದೊಡೆ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕವದಾಯ್ತೆಂದು ಸಿಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾಗಿ
 ಪೋಗಿ ||

ನೀರಗುಣೈಯ ಬಾಳಿನೋಲೆ ಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿರುವ |
 ಧಾರಿಣಿಯ ನಶ್ವರ ಸುಖಂಗಳಿಗೆ ಮನಗೊಡದೆ |
 ಚಾರುತರ ಸಿಕ್ಕಭಕ್ತಿಯಿಂ ಭಾರತೀಸುತಂ ಭೀಮನೆಡೆಗಂದು ಬಂದು
 || ೬ ||

ತಂದೆಯೊಳು ತಾನೆನದೆ ತಂದಿಹೆನು ತಕ್ಕವನ |
 ನೆಂದೊರೆದು ಯಾಗಸಾಲೆಯೊಳೆಂದು ಪವಡಿಸುವೆ |
 ನಂದದಿಂ ಬಟ್ಟೆಯಂ ಹೊದಿಸುತ್ತಲೆ ಜನಕನೇ ತೆರೆದದಂ ನೋಡಬೇಡ ||
 ಎಂದು ನಡೆದಲ್ಲಿಂದ ಯಜ್ಞಸಾಲೆಯು ಬಳಿಗೆ |
 ಬಂದವಂ ತಿಳಿಯದಾ ಪರಿಯಿಂಗೆ ವಸನನ |
 ನ್ನಂದದಿಂ ಧರಿಸುತ್ತ ನೆರೆ ಮುಸುಕು ಹಾಕುತ್ತ ಮಲಗಿದಂ ಬಾಲನ
 ಕಟಾ || ೭ ||

ನರನ ಯಾಗಕೆ ತಂದೆ, ತಂದೆಯಿಂದೆಂದೊಡನೆ |
 ತರಳ ಸಾಹಸಿ ಕಾರ್ಯದಕ್ಕೆ ನೆನ್ನುತ ಹೊಗಳಿ |
 ಬರಿಮಾತನೇ ನಂಬಿ ನೋಡದಾರೆಂಬುದಂ ಕೂರಸಿಯ ಪಿಡಿದು
 ಭೀಮ ||

ಸರಿದನಯ್ಯೋ! ಯಜ್ಞಕಾಲೆಯೊಳು ತನ್ನಣುಗ |
ಮರೆಸಿರುವ ತಕ್ಕನನನೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು |
ಕಸಕರನೆ ಕಾಲಿಂದ ಕಂಠಮಯಾಂತ್ರನಾ ತುಡ್ಗದಿ ಕೊಚ್ಚುತ್ತಿರಲು
|| ೮ ||

ಅಕ್ಕಟಾ! ಬಾಲಕಂ ಹೇಳಿದಂ 'ತಂದೆಯೋ |
ಮಕ್ಕಳದ ಕಣ್ಣೆಡೆಯ ಕಡಿಯದಿರು, ಕೌರವರ |
ನೊಕ್ಕ ಮಾರಿದಿಕ್ಕುವದನೊಕ್ಕಿಸಲು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು ದಯದೊಳದ'
ನೆಂದೊರೆಯಲು ||

ದಿಕ್ಕು ತೋರದೆ ಭೀನು ರುದ್ರಾವತಾರದಿ |
ರಕ್ಕುಸಾರಿಯ ಜರೆದು, ಪುತ್ರ ಶೋಕಾನಲನ |
ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ತನ್ನ ಸುತನಾತ್ಮಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿ ಮನದೆ ಸಂತಸಗೊಂಡನು
|| ೯ ||

ಎದ್ದೇಳಿ ಭಾರತೇಯರೆ! ರಾಷ್ಟ್ರಸೇನೆಯೋ |
ಬದ್ಧ ಕಂಕಣರಾಗಿ! ಬಿದ್ದಿರುವ ಭಾರತಿಯ |
ನುಡ್ಧರಿವ ಕಾರ್ಯದೊಳಗಾತ್ಮಯಜ್ಞಕ್ಕಾದರೂ ಮುಂದೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ||
ಊರ್ಧ್ವಕೇತಿಯು ಭಾರತೇಯನಲ್ಲವೆ! ಆನನೊ |
ಳದ ರಕ್ತವು ನಿಷ್ಕೂಳಿಲ್ಲವೇ! ಬಾಂಧವರೆ |
ಎದ್ದೇಳಿರೆದ್ದೇಳಿ! ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಭರದೊಳುದ್ಧರಿಸಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ
|| ೧೦ ||

ಪುಂಡೂರು ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪುಣೆಂಚಿತ್ತಾಯ.

ಚಾಣಕ್ಯ ರಾಕ್ಷಸೀಯ.

(ಭಾಮಿನಿ.)

ತನ್ನ ದೊರೆಗಳ ಹರಣದೊಡನಾ | ಕಣ್ಣೆಯುರಾಲಿನ ನೀತಿ
ಜಾಲಗ | ಕೆನ್ನಲೇನೆಂದೆರಡು ನೂರೆಂಬೆಣಿಕೆಯಿಂ ಹರಿಯೆ || ಅನ್ನ
ಗಂ ಪಾಟಲವುರದಿ ಮಾನ | ದನ್ನ ಚಂದನದಾಸಗೊದಗಿದ | ಬನ್ನವಾ
ಲಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸಂ ಬೆದೆಬೆಂದು ಬೆಂಡಾದಂ || ೧ ||

ಹಿಡಿದ ಮೆಟ್ಟಿದ ಕೊಂಬೆಗಳು ತಾ | ನುಡಿಯುತ್ತಿವೆ ಬಂದೇತಕೇ
ರುವ | ಗೊಡವೆ ಬೊಂಬೆಯದಾಗೆ ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಕರದಿ ವಿಧಿಯು || ಒಡಲ
ಸಿತ್ತಾದರೆಯು ಕೆಳೆಯನ | ಬಿಡದೆ ಸಲಹುವನೆಂದು ಪರ್ವತ | ನೆಡೆಯ
ನುಳಿದೇಕಾಕಿ ಮಿಡ್ಗ ಸಹಾಯಸ್ತೇತಂದ || ೨ ||

ಹಲವು ಪಯಣದ ಮೇಲೆ ಪಯಣಂ | ಗೊಳುತ ಲಸ್ತವ್ಯಸ್ತ
ವಾದಾ | ಹೊಳಲನೀಕ್ಷಿಸಿ ಮರುಗಿ ನಾಚುತ ತಲೆ ಮುಸಕನಿಕ್ಕಿ ||
ತಳುನದಾರಯ್ಯತ್ತ ಕೆಳೆಯನ | ಹೊಲಬನರಿತಾ ಮಸಗದಲ್ಲಗೆ |
ಒಲುಭಟಂ ಬರೆ ಕಂಡೆನ್ನೆ ಕಾಣದಿರು ಕಾಣೈಯನು || ೩ ||

ಅರಸಿನದ ಲೇಪದಲಿ ಕೆಂಬೂ | ಸರದ ಕಂಠದ ತೊಡವಿನಲಿ ತ |
ನ್ನರಸಿ ಮಕ್ಕಳು ಬಾಯ ಬಿಡದೆಗೆಡದ ಧೈರ್ಯದಲಿ || ಪಿರಿದು ಸಂತೈ
ಸುತ್ತ ಕೆಳೆತನ | ದೊರೆಯ ನಾನಧ್ಯೋಪಲದಿನೆಲ | ಕೊರನ ಮಿತ್ರನ
ಕಂಡು ಸನಿಯಕ್ಕೋಡಿ ನಡೆತಂದ || ೪ ||

ಕೇಳಿರೋ ಚಾಣಕ್ಯ ವಟುವಿಗೆ ಕೇಳಿರೋ | ದ್ವಿಜಕುಲದ ಮೋ
ರೆಗೆ | ಕಾಳಿಮಯ ಸಂತೇಕೆ ಬಳವನ ದಾವ ಸೀಚಂಗೆ || ಕಾಲ ಸಂಕಲೆ
ದೊಡಿಸಲೀಪರಿ | ಚಾಲಗಲ ಬಿತ್ತರಿಪನೋ ಆ | ಲೂಳ ರಾಕ್ಷ ಸಸಿದೋ
ಎನುತ ಮುಸಕಂ ಸಿವಾರಿಸಲು || ೫ ||

ಅನ್ನೆಗಂ ಕಂಗೆಡದೆ ಶಾಂತತೆ | ಯಿಂನರೆದ ಚಂದನನೊಡನೆ
ಹಾ | ಎನ್ನುತೇಸಿದು ಮತ್ತೆ | ಕಾರ್ಯದ ಕಣ್ಣು ಕುರುಡಾಯ್ತೆ || ಇನ್ನೆ
ಗಂ ಪತಿಕಾರ್ಯದಲಿ ಬರ | ಡೆನ್ನಿಸಿದ ಜೀವನವಿದಕೆ ಭಲ | ತಾಂನೆಗ
ಳಲೀಪರಿಯೊಳಡ್ಡಂ ಬರ್ಪದೇ ನೀನು || ೬ ||

ನೀನುಳಿಯೆ ಪತಿ ಕಾರ್ಯ ಸೌಧಕೆ | ಮಾಣಿಕದ ಕಲಶನಿಡುವ
ಯೆಂ | ದಾನು ಸಂತಂಗಳೊಳ್ಳಲೀಪರಿಯಲ್ಲಿದುದನೆಸಗಿ || ಆ ನಿಶಿತ
ಮಾತಿಯಿಂದಲಳಿಯ | ಶ್ವೇನಹುದು ತನ್ನಿಂದ ನೀತಿಯ | ದೇನು ಬಂತ
ನೆ? ಬಂಡಸಾಲೆಯೆ? ಕೊಂಡುಕೊಳಬಹುದೆ? || ೭ ||

ಎನಲು ಮಮ್ಮಲ ಮಾರುಗಿ ನಿನ್ನಯ | ಗುಣದ ಬೇರನೆ ಬಲ್ಲ
ನನಗೇ | ಕಿನಿತು ಪರಿಯಿಂದಲೆಯ ತೋರುವೆ ಬೆಂದ ಹುಣ್ಣುನ್ನು || ಕುನಿ
ಸುವೈ ಕೊಳ್ಳಿಯಲಿ; ದೈವವು | ಮುನಿದು ಹುರಿದಾ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ಯವ |
ದೆನುವ ಬಿತ್ತನು ಬಿತ್ತನೆಣಿಕೆಯ ಮಾಣ್ಣೆ ನಾನೆಂದು || ೮ ||

ಅಮ್ಮ ಸನ್ನಿಂದಾಗಿ ಸಿಮ್ಮಯ | ಸೊಮ್ಮು ಬೀತುದು ಕಡಗೆ
ನೀವೇ | ಯುಮ್ಮಳಕೆ ಪಕ್ಕಾದಿರಾ, ವಿಧಿಲಿಖಿತಕೇನೆನಲಿ || ನೀಂ ಮರೆದು

ಮುನ್ನಿಸಿ ಕೆರಳುತ | ಹಮ್ಮಿನಿಂ ಒಹ ಜನನ ಬಾಯೊಳು | ಧುಮ್ಮಿ
ಡುತ ವಾಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೆಸಗುವನು || ೯ ||

ಅನಿತರಲಿ ಸ್ವಪನೊಡನೆ ಚಗಕನ | ತನಯಸೈದಾತ ಮಂತ್ರವ
ಯಗೇ | ಮಣಿಯೆ ಬೆರಗಂ ನಾಚಿ ರಾಕ್ಷ ಸಮಸಿರ ದಿರುತಿರಲು || ಗುಣ
ನಿಧಿಯೆ ಶಂಕಿಸುಪುದೇತ | ಕೈನಿತು ಚಾಲಗಳನ್ನು ನಿನಗೆಂ | ದನು
ಗೊಳಿಸಿದನು ಚಿಂತಿಸದಿರಿದೊ ಸ್ವಪನ ಪಿಡಿದೆತ್ತು || ೧೦ ||

ಎನ್ನಲರಸನೆತ್ತುತೇಕೀ | ಬನ್ನ ವೈಸಲೆ ಸೋತು ಸೊಪ್ಪಾ |
ದೆನ್ನನೀಪರಿಯಿಂದಲಿರಿಯದೆ ಕೊಲಬಹುದೆ ನೀನು || ಬಿನ್ನಣ ವಿದೇಕಿ
ದಕೊ ಬಂದಿಹೆ | ನಿನ್ನು ಚಂದನನ್ನು ಬಿಡು ಕೊ | ಳೈನ್ನ ಹರಣವ
ನೇರುವನು ವಧ್ಯೋಪಲಾಗ್ರವನು || ೧೧ ||

ಕೊಲಲುಪಾಯವಿಡಲ್ಲ ನಿನ್ನಯ | ತಿಳಿವನೆಸಕಕೆ ಮಾರುವೋ
ದೆನು | ಉಳಿದವರ ನಾ ಬಗೆವನೇ ನೀ ಬಲ್ಲೆಯಂತಿರಲಿ || ಸಲಹುವೆಯೊ
ನಿನ್ನರಸು ಕುಲಜನ | ಸಲೆ ಪರಸಿ ದೀಕ್ಷೆಯೊಳಸಿಯಂ | ಕೊಳುತ ಕತ್ತ
ರಿಸುವೆಯೊ? ಪೇಳೆರಡರೊಳು ಸಮ್ಮತನ || ೧೨ ||

ಆದರೇನೆಸಗುವುದು ನೀತಿಯ | ನೋದುವನೆ ಸ್ವಪರಾಳಿದುದಂ
ಕಂ | ಡಾದರೂ ನಿನೆಂದುದಕ್ಕೊಪ್ಪಿದರೆ ಲೋಕದಲಿ || ಸಾಧು ಸಜ್ಜನ
ರೆಂತು ನುಡಿದರು | ಬೆಂದವಪ್ಪುದು ದಯದೊಳೆನ್ನಂ | ನೋದಿ ಮಿತ್ರನ
ರಕ್ಷಿಸೈ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮಾ, ಎಂದ || ೧೩ ||

ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತಿಗೆ ನೀಲು | ಹಡೆದಾ ಭೂಮಿಯಲ್ಲರಬೇಕು ಭಕ್ತಿ,
ಸ | ನಾನುನೇ ನಿನಗರುಹಲಾಪನೆ ಸತ್ಕುಲಜರಹುದು || ಆ ಮಹಿಮಾ
ರಹ | ನಂದರಾದರೆ ತಾನುಸದಿ ಮುಂದರಿಯದೆಯೆನಿ | ನಾನುವಾದರು
ಸ್ವಾಯತತ್ತ್ವಂಗೆಂಡು ಮಾಡದಿಂದ || ೧೪ ||

ಬಂದದಿಕೆ ಮರವೇರು ತೋಷಧಿ | ಯಂದದಿಂ ಕಾಣಿಸುತ ಬಸ
ವನೆ | ತಿಂದು ಬಿಡುವುದು ಯವನರಾಸರಿ ನಿನ್ನ ದೊರೆಗಳನು || ಒಂದಿ
ವೂರ್ಣಗ್ರಾಸಗೊಳಲಿ | ದ್ವಂದು ನೀತಿಯ ಪಿಡಿದು ಕಡಿದನು |
ನೊಂದನೇವನು? ಪಿಡಿದ ಬೆಂಕಿಗೆ ಹಸಿ ಬಿಸಿಗಳುಂಟೆ? || ೧೫ ||

ನೀನೆ ಭಾರತ ಧರೆಯ ನಡೆಯಿಸು | ವಾಸಿಕೆಯನುಳ್ಳಾತನೆಂದರಿ |
ತಾನೆಗೆಯ್ದಾ ಯುಕ್ತಿ ನಿನ್ನಲಿ ದೋಷವಿಂತಿರದು || ಈನೆಗಳ್ಳಾ
ಯುಕ್ತಿ, ವಿಫಲತೆ | ಯಾನೆ, ಚಂದನ ಬಿಡುವುದೆನ್ನುತ | ನೀನು
ನೀತಿಯ ನರಿತು ಹೇಳಲ್ಪಹುದೆ? ಎಂದೆನಲು || ೧೬ ||

ಆಗಲೇಂಗೆಯ್ದು ಪುದು ವಿಶ್ರಮ | ನೀಗಿಯತ್ತಿಪ ರಾಜ ಭಕ್ತಿಯ |
ಭಾಗವಂತಿರಲೊಪ್ಪಿದನು ನೀನೆಂದಾದಕ್ಕನಲು || ಬೇಗದಿಂದಲಿ ಚಂದ್ರ
ಗುಪ್ತನ | ನಾಗರುವನಂಗೆಯ್ಯೊಳೊಪ್ಪಿಸಿ | ಸಾಗಿದನು ಚಾಣಕ್ಯನೊ
ಡನೆ ಹಿನಾಲಯಾಶ್ರಮಕೆ || ೧೭ ||

ಮುಳಯೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ.

